EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

ÇARŞAMBA 5 NİSAN 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1731,

Enerji Bakanlığının yatırım programı belirlendi

ANKARA, (ANKA)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı ve ilgili kuruluşlarının 1978 yılı yatırım programı 58 milyar 693,6 milyon lira olarak belirlenmiştir. Bu yatırım programı, toplam yatırım tutarı 558 milyar 679,7 milyon lira olan projeleri kapsamaktadır. Projelere, 1977 yılı sonu itibariyle yapılan harcama tutarı ise 73 milyar 082,1 milyon lira olmuştur.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 1978 yılı yatırım programında ilk sırayı, 18 milyar 790,0 milyon lira ile Türkiye Elektrik Kurumu almaktadır. Kısa adı TEK olan

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Beyaz Saray ABD'nin Nötron üretimini durdurduğunu yalanladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

New York Times ve International Herald Tribune gibi önde gelen ABD gazetelerinde bir süre önce çıkan Carter yönetiminin Nötron Bombası üretimine bir süre ara verdiği yolundaki haberler üzerine, Beyaz Saray sözcüsü bir açıklama yaparak bu haberleri yalanlamıştır.

Açıklamayı yapan Beyaz Saray sözcüsü, Başkan Carter'ın Nötron Bombası konusundaki kararında bir değişiklik olmadığını söylemiştir.

Bilindiği gibi, ABD'nin NATO'lu müttefikleri, kendi ülkelerindeki muhalefetin çok büyük boyutlara ulaşması ne-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Müezzinoğlu: KİT'lere yeni atamalar yapılmayacak

★ **MALİYE BAKANI GENİŞ BİR TASFİYEYE GİTMEYECEKLERİNİ, KİT'LERDEKİ FAZLA PERSONELİ BAŞKA SAHALARA AKTARACAKLARINI BİLDİRDİ**

ANKARA (A.A.)

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonunda KİT'lerin ekonomideki yeri, sorunları ve denetimine ilişkin açılan genel görüşmeye dün de devam edilmiştir. Komisyonda konuşan Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, hükümetin KİT'lerde geniş bir tasfiyeden yana olmadığını bildirmiştir.

KİT'lerdeki istihdam sorununun son iki yılda büyük boyutlara ulaştığını son üç yılda bu kuruluşlarda 80 bin ek kadro alındığını kaydeden Maliye Bakanı, KİT'lerdeki yasal olmayan atamaların kendi içinde çözümlenmesinin doğal olduğunu ifadeyle «Bu sorunun çözümlenmesi için titizlik gösterilecektir» demiştir.

Müezzinoğlu, sözlerini şöyle sürdürmüştür:

«KİT'lerin sayısı ve faaliyet alanı sabit kaldığı halde, personel sayısı hızla artmıştır. İskenderun Demir Çelik Fabrikası'nda 8 bin 509 işçinin çalışması öngörülmüşken, 1976 yılında bu kuruluşta 27 bin personel çalışmış, halen 18 bin kişi çalışmaktadır. Personel sayısının artmasıyla KİT'lerdeki sorunlar daha da karmaşık bir hale gelmiştir. Biz hükümet olarak KİT'lerde geniş bir tas-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

★ **ECEVİT, ABD ÜSLERİNİN AMBARGONUN KALKMASINDAN SONRA SÜRDÜRÜLECEK İKİLİ GÖRÜŞMELERDE ELE ALINACAĞINI SÖYLEDİ**

★ **ABD TEMSİLCİLER MECLİSİ ÜYESİ SOLARZ'LA GÖRÜŞEN ECEVİT, ABD'NİN RESMİ AÇIKLAMASINI OLUMLU KARŞILADIKLARINI BELİRTTİ**

★ **SOLARZ, ECEVİT'İN AMBARGO İLE KIBRIS SORUNUNUN AYRI ŞEYLER OLMASINI SÖYLEMESİNE KARŞIN, «KIBRIS'TA FEDERAL DEVLET OLACAK» DEDİ**

Ambargo kaldırılırsa "Üsler" pazarlığı başlayacak

HABER MERKEZİ

ABD Dışişleri yetkilileri Carter'in Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kaldırılmasını Kongre'den resmen isteyeceğini açıklamışlar ve Türkiye'ye toplam 225 milyon dolarlık bir yardım yapılacağını bildirmişlerdir. İngiliz BBC Radyosu konu ile ilgili yaptığı açıklamada, ambargonun Türkiye'deki ABD üslerinin çalışması karşılığında kaldırılacağını haber verirken, Ankara'da ABD Temsilciler Meclisi üyesi Stephan Solarz ile bir görüşme yapan Başbakan Bülent Ecevit ABD nin ambargo konusundaki yeni tutumunu, «olumlu bir gelişme» olarak tanımlarken, ABD üsleri konusunun ambargonun kalkmasından sonra, sürdürülecek aralıksız ikili görüşmelerde ele alınacağını belirtmiştir. Solarz ise, ambargonun kaldırılması konusunda gözönünde tutulmadığı öne sürülen Kıbrıs sorununa değinmiş ve «Kıbrıs federal bir devlet olacaktır» demiştir.

ECEVİT'İN AÇIKLAMASI

Başbakan Ecevit, Solarz'la yaptığı görüşmeden sonra şunları söylemiştir.

«Carter'in bu sabah elimize geçen açıklaması benim iyimser beklentimi doğrulayıcı niteliktedir. Tabii önemli olan Carter yönetiminin yeni politika kararının ve atacağı adımların ABD'nin Kongresinde de benimsenmesi gerekmektedir. Şimdi onu bekleme aşamasında bulunuyoruz. Türk hükümetinin Türk - ABD ilişkileri yaklaşımının bazı unsurlarını konuşmalarımda açıklamıştım. Bunlar arasında Türkiye'nin artık kendini Batının sadece ileri hatlardaki bir karakolu, bir silahlı bekçisi gibi göremeyeceğini ve bu şekilde bir değerlendirmeyi kabul edemeyeceğini Türkiye'nin eko-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

"HÜKÜMET DEMİR TÜCCARLARININ BASKISINA BOYUN EĞDİ"

ANKARA (A.A.)

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Medet Özbek, dün basına verdiği yazılı demeçte, demir ve çeliğin devlet eliyle ithal edilip satılacağına ilişkin kararın, Maliye Bakanlığının 31 Mart tarihli tebliğiyle değiştirilmesini eleştirmiş, «Hükümet, demir tüccarının baskısına boyun eğdi» demiştir.

Maliye Bakanlığının tebliğiyle, özel sektöre demir - çelik ithal etme hakkının tekrar tanındığını ve hükümetin bu kararla «önemli bir geri adım attığını» ileri süren Medet Özbek, İnşaat Mühendisleri Odası olarak alınan karara karşı olduklarını bildirmiştir.

Özbek, demecinde özetle şu görüşlere yer vermiştir:

«Bu kararla, demir - çeliğin dağıtımına ilişkin oluşturulması düşünülen dağıtım ku-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Yurt dışında tedavi için yeni uygulama getirildi

HABER MERKEZİ

Yurt dışına tedavi olmak için, tam teşekküllü resmi hastanelerin sağlık kurullarından rapor almak ve bunu Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na onaylatmak zorunluluğu getirilmiştir. Raporlarda refakatçinin gerekip gerekmeyeceği de belirtilecektir. Eski uygulamada, yurt dışında tedavi olmak için resmi hastanelerin klinik şeflerinden rapor alınması yeterli idi.

Maliye Bakanlığının bugünden itibaren yürürlüğe giren konuya ilişkin raporun da şöyle denilmektedir:

«Sıhhi sebeplerle yapılacak seyahatlerde döviz tahsisi, hastalığın yurt içinde tedavisinin mümkün olmadığına ve yurt dışında tedavi-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

TEKZİPTİR

9.3.1978 tarihinde yayınlanan «Kayseri'de Komandoları Örgütleyen Ajar Yakalandı» başlıklı yazıda ismi geçen Süleyman Gümüştekin ve Fethi Soykanla hiç bir ilgi ve ilişiğimiz yoktur. Her ikiside üyemiz degildir. Ve şimdiye kadar üye olmamışlardır. Bu kişilerle hiç bir şekilde teşriki mesaimiz olmamıştır. Kamuoyuna saygı ile bildiririz. Ülkü-Bir Kayseri Şubesi.

Kayseri Şubesi
Ülkü-Bir Başkanı
Sezai Gençaslan

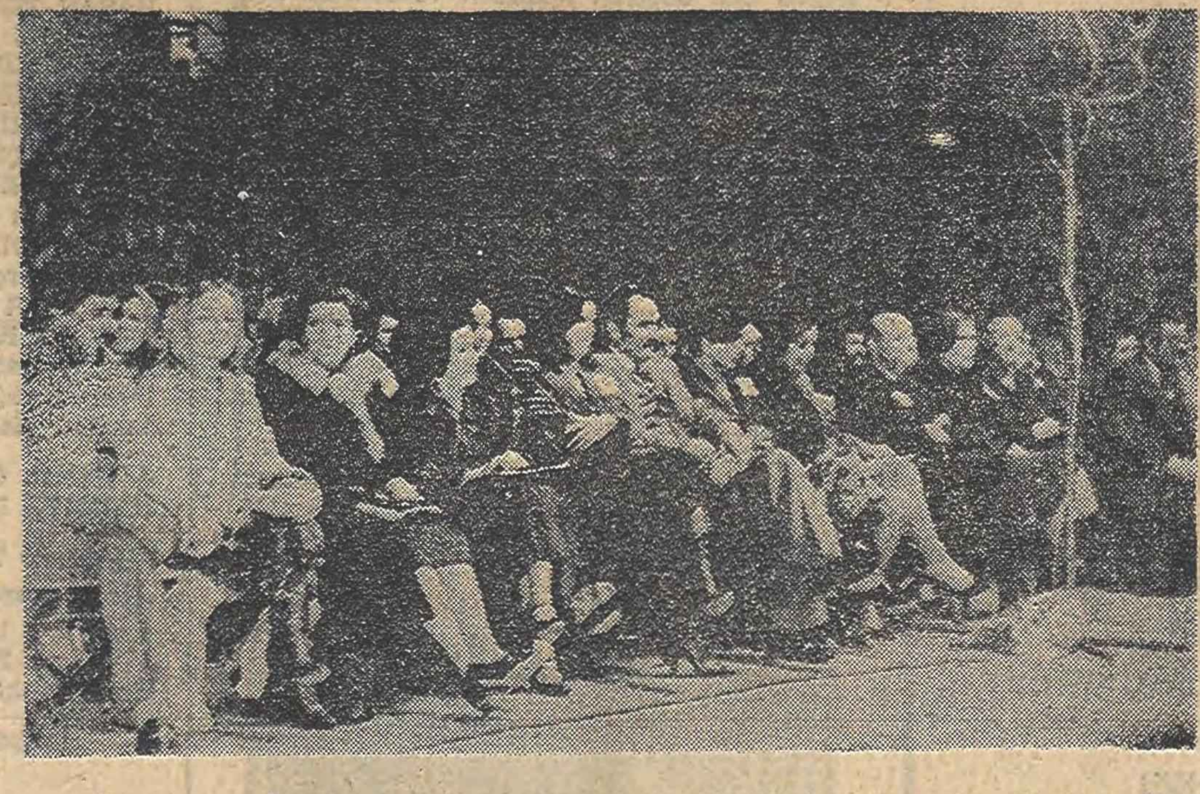
Demokrasi savaşımında baroların yeri ve İstanbul Barosu

1878 – 1978

Av. Orhan Apaydın

Baroların demokrasi savaşımında bizim gibi ülkelerde önemli yeri vardır. Bizim gibi ülkeler derken gelişmekte olan ülkeleri ve demokratikleşme sürecinde olan ülkeleri kasdediyorum.

AYRINTILI HABERİ 4. SAYFADA

Önceki gece İstanbul'da Spor ve Sergi Sarayı'nda Türkiye Barış Derneği'nin 1. Kuruluş Yıldönümü, Uluslararası barış güçlerinin temsilcilerinin de katılımıyla coşkun bir şekilde kutlanmıştır. Yunanistanlı devrimci sanatçı **Maria Dimitriadis, Ali Rıza Binboğa, Yurdaer Doğulu, Ali Ekber Çiçek**'in parçaları ile tam bir barış şenliği içinde geçen gecede, CHP İstanbul Milletvekili **Metin Tüzün**, Maden-İş Sendikası Genel Başkanı **Kemal Türkler**, İstanbul Belediyesi eski Başkanı **Ahmet İsvan** ve Profesör **Metin Özek** yaptıkları konuşmalarda **«Nötron Bombası»**nın yapımını insanlık dışı bir girişim olarak nitelemişlerdir.

Faşistler Malatya'da sporculara saldırdı

★ **Antrenmandan dönen sporculara saldıran faşistler biri ağır olmak üzere 4 kişiyi yaraladılar**

HABER MERKEZİ

Yurdun çeşitli yerlerinde devam eden faşist saldırılara dün de yenileri eklenmiş ve Malatya'da antrenmandan dönen bir grup sporcuya faşistler saldırmış ve biri ağır olmak üzere 4 sporcu yaralanmıştır. Öte yandan İstanbul'da geçen yıl faşistlerce öldürülen Kemal Karaca için yapılan tören polis tarafından önlenmiştir.

MALATYA

Ataköy Gençlik Kulübü futbolcuları takım halinde antrenmandan dönerken, faşistlerin taşlı ve sopalı saldırısına uğramışlardır. Olayda biri ağır üç futbolcu yaralanmıştır.

İnönü Stadı önünde Ataköy Kulübü futbolcularına yapılan taşlı ve sopalı saldırı, şehirdeki amatör kulüp yöneticilerince tepkiyle karşılanmıştır. Bu arada basına yazılı bir açıklama yapan Ataköy Kulübü Yönetim Kurulu, olayın Türk futboluna yapılan bir saldırı niteliğini taşıdığını belirtmişlerdir. Saldırının Sanat Okulunda okuyan bir grup komando genç tarafından yapıldığını belirten Ataköy Gençlik Kulübü Yönetim Kurulu açıklamasında özetle şöyle demiştir:

«Kendilerine Milliyetçi, Ülkücü gibi isimler takan ve sporun amacını bilmeyen kişilerin bu şekilde sporculara saldırıları kınanacak adi ve insanlıkla bağdaşmayan bir olaydır. Saldırıların futbol sahalarına kadar inmesi nefret verici olduğu kadar, vahim olaylara yolaçacağı endişesini de doğurmaktadır.»

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Polis, TİP İstanbul İl Merkezini basmak istedi

★ **«NATO'YA HAYIR» AFİŞİ ASAN 100'Ü AŞKIN TİP ÜYESİ GÖZALTINA ALINDI**

İSTANBUL, (İSTA)

Türkiye İşçi Partisi'nin Cağaloğlu Piyerloti Caddesi'ndeki İl Merkezi dün sabah erken saatlerde siyasi polis ekipleri tarafından kuşatılarak basılmak istenmiştir.

TİP İstanbul İl Merkezi'nden alınan bilgilere göre dün sabah saat 04.00 sıralarında parti binası'na bir kaç el ateş edilmiştir. Daha sonra bina çevresine gelen polis ekipleri kendilerine ateş edildiğini ve ateş açan kişilerin TİP İstanbul İl Merkezi'ne saklandıklarını öne sürerek İl Merkezine girmek istemişlerdir. İl Başkanı'nın polise özel arama izni olmadan parti binasına giremeyeceğini bildirmesi üzerine polis ekipleri İl Merkezi'nin tüm giriş çıkışlarını ve çevresini kuşatmıştır. Saat 08.00'e kadar süren kuşatma Emniyet Müdürlüğü ilgililerine parti yöneticilerinin dayatması sonucu kaldırılmıştır.

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Kum Ocaklarını kamulaştıran Belediye Başkanı hakkında soruşturma açıldı

POLİTİKA (ÖZEL)

Ören Kasabasının CHP'li Belediye Başkanı ve eski Öğretmen Sezai Şahin Nif Çayı üzerinde bulunan kum ocaklarını, Belediyeye gelir sağlamak ve doğayı korumak amacıyla kamulaştırmıştır. Valilik ise Belediye Başkanının bu davranışı yüzünden hakkında soruşturma açtırmıştır.

Valiliğin açtırdığı soruşturma üzerine Belediye Başkanı, bu girişiminin yasal nedenlere dayandığını belirtmiş ve şöyle konuşmuştur: «Bu halktan yana girişimim

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Tarımsal araç ve maddelerin ithalini KÖY-KOOP'un yapması istendi

ANKARA (ANKA)

KÖY-KOOP'a bağlı Kırklareli Birliği, Tekirdağ Birliği, Edirne Birliği ve Meriç Proje Birliği, dün ortak bir açıklama yaparak tüm tarımsal araç, gereç ve maddelerin ithalinin KÖY-KOOP tarafından yapılmasını istemiştir. 4 Birliğin ortak açıklamasında özellikle traktör ithali konusu üzerinde durulmuş, ithalin bir avuç tekelciye bırakıldığı kaydedilerek, «Bir tarafta da milyonlarca üretici köylü vardır ve bu iki kesimin çıkarları bir arada korunamaz» denilmiştir.

KÖY-KOOP'a bağlı 4 Bir-

(Devamı Say. 7. Sü. 4'de)

ÇUK

DİYET

Carter, sonunda
«ambargo»yu kaldırmak
için harekete geçti...
Ne oldu acaba?
Bir «diyet»
filan mı sözkonusu?

A.E.

haftalık
sadun aren

IMF de Yeşil Işık Bekliyor

Yeni hükümet döviz darboğazını aşmak için IMF ile gerekli temasları yapmış ve karşılıklı varılan anlaşmaya uygun olarak kaleme alınan «Niyet Mektubu»nu Maliye Bakanı ABD'ye giderek imzalamıştır. Maliye Bakanı IMF'den sonra, Amerika ve Avrupa'da kredi verebilecek diğer kuruluş ve çevrelerle de temaslar yapmış ve memlekete iyimser bir hava ile dönmüş, o yönde beyanlarda bulunmuştur. Ancak ne var ki, bütün bunlara rağmen IMF hâlâ yeşil ışığını yakmamıştır.Niyet Mektubu'nun bir de IMF Yönetim Kurulu'nca onaylanması gerektiğinden, bu nedenle kredilerin ancak Nisan sonlarından itibaren açılabileceğinden söz edilmektedir. Oysa böyle bir gecikmenin haklı gerekçelere dayandığını sanmıyoruz. Öyle anlaşılıyor ki, IMF'nin kendisi de ABD'den yeşil bir ışık beklemektedir.

Açıktır ki, ABD bu yeşil ışığı yakmak için Türkiye'nin dış politikasına bakacaktır. ABD'nin bu konudaki düşünce ve davranışlarını doğru bir biçimde değerlendirebilmek için değişen dünya koşullarını dikkate almamız ve kendimizi alışılmış düşünce kalıplarından kurtarmamız gereklidir. Gerçekten dünya politikasını belirleyen temel kuvvet dengeleri ve bunlardan etkilenen temel politika kavramları ve varsayımları son yıllarda büyük değişikliklere uğramıştır. Bu değişikliklere kısaca «detant» (yumuşama) diyoruz.

Detant koşullarında Türkiye'nin NATO standartlarına göre silahlandırılması ve Türkiye'deki çeşitli üsler ABD için artık eski önemlerini yitirmişlerdir. Öyle ki, NATO'nun güney-doğu kanadını oluşturan Türkiye'ye, ABD ve ona bağlı olarak diğer NATO müttefiklerimiz 3 yıldır silah ambargosu uygulamakta hiçbir sakınca görmemişlerdir. Bu dönemde ayrıca, ambargo nedeniyle, Türkiye'deki üslerden yeterince yararlanılamamıştır.

Demek oluyor ki, ABD bakımından Türkiye'nin dış politikasında NATO ve genel olarak savunma konularıyla ilgili değişmeler artık eskiden olduğu kadar fazla bir önem taşımamaktadır. Daha doğrusu bu değişmeler detant koşullarında- onun tahammül sınırları içindedir. Kaldı ki, bu konuda yani kapitalist memleketlerin sosyalist memleketlere karşı ittifakını sağlama konusunda ABD'nin ve NATO'nun asıl güvencesi Türkiye'deki burjuvazidir, bu sınıfın gücü ve etkinliğidir.

Böyle olunca, ABD için Türkiye'nin dış politikasının dış ekonomik ilişkilerle ilgili yarının asıl önemi taşıyacağı açıktır. Gerçekte dünya kapitalist sisteminin lideri olarak ABD için Türkiye'nin başta SSCB olmak üzere sosyalist ülkelerle ve üçüncü dünya ülkeleriyle ekonomik ilişkilerini ne ölçüde geliştireceği büyük önem taşır. Çünkü bu ilişkilerin gelişmesi ölçüsünde Türkiye, emperyalizmin dayattığı işbölümünün dışına çıkabilecek, yani emperyalizmle bütünleşmesini azaltabilecek demektir. Bu ise Türkiye'nin kalkınıp sanayileşmesinin, emperyalizmin hayat alanını daraltacağı anlamına gelir. Böyle bir sonucu ABD'nin ve tüm ileri kapitalist memleketlerin istemeyecekleri açıktır.

Ancak ne varki, ABD ve genel olarak emperyalizm bu konuda çözümsüzdür. Çünkü, yukarda gördüğümüz nedenle, Türkiye'deki burjuvaziyi, onun kapitalist düzenini desteklemeye mecburdur. Bu konuda yapacağı pek fazla bir pazarlık yoktur. IMF'ye yeşil ışık yaktırmak zorundadır. Böylece Türkiye'yi kendine bağımlı tutmak için, onu ürettiğinden fazla tüketmeye alıştırmış olan emperyalizm, bir bakıma kendi oyununa gelmiş olmaktadır. Çünkü bu oyunun sonucu şimdi ortaya çıkmış olan döviz açığımızı karşılamak zorunda kalmıştır.

ABD'nin gerek ekonomik ilişkilerimiz, gerekse geliştirilmekte olan «yeni ulusal savunma kavramı» ile ilgili olarak bazı kuşkuları olduğundan şüphe yoktur. Öyle anlaşılıyor ki, ABD, son dakikada, IMF'ye yeşil ışık yakmadan önce, Senatör Javits ve Christopher heyetleri vasıtasıyla bu konularda hükümete bazı yeni koşullar kabul ettirme çabası içine girmiştir. IMF bu nedenle ayak sürümekte ve kendisininkini yakmadan önce ABD hükümetinin yeşil ışığını beklemektedir.

Eğitim emekçileri ve TÖB-DER

Sabri YUCEL

ÖĞRETMEN

Bugün ülkemizde 350 binin üzerinde eğitim-öğretim görevlisi bulunmaktadır. Kamu görevlileri arasında nicel bakımdan en yüksek düzeye sahip olan eğitim-öğretim görevlilerinin hemen hemen yarıya yakın bir kısmı Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği'nin (TÖB-DER) çatısı altında örgütlenmiş durumdadır.

TÖB-DER, 12 Mart faşizminin baskı ve yıldırısına karşın sınıfsal bilinçli, yiğit devrimci öğretmenlerin kararlı çabaları ve yılmaz savaşımları sonucunda kuruldu ve de o günden bugüne dek hızla gelişti, yığınsallaştı. 12 Mart ve ondan sonraki MC hükümetlerinin faşist, gerici uygulayım dönemlerinde TÖB-DER bünyesinde derlenen öğretmenler yılmadan, usanmadan direndiler, faşizme karşı... Halk düşmanı, emperyalist güdümlü faşist yönetimlere karşı... Ve bu inançlı direniş, her zaman, her durumda da sürecek!

Türkiye gibi emperyalizme göbeğinden bağımlı geri bıraktırılmış ülkelerde toplumsal ilerlemeden yana olan tüm ilerici-devrimci güçler sürekli olarak baskı, zulüm, işkence ve ölümle karşı karşıya gelmektedirler.

«YAPAY BUNALIMIN FİGÜRANLARI VE PERDE GERİSİNDEKİ LİKİDATÖRLER ŞUNU İYİ BİLSİNLER Kİ TÖB-DER PARÇALANMAYACAKTIR. BURJUVAZİNİN OYUNCAĞI DURUMUNA DÜŞENLER BU GERÇEĞİ ERGEÇ ANLAYACAKLARDIR. ÖRGÜTÜMÜZ TÖB-DER ÇIĞ GİBİ BÜYÜYEREK, VERİLEN ZORLU UĞRAŞIM SONUCU SENDİKALAŞACAK VE DAHA BİR PERÇİNLEŞECEK. VE İLERİ BİR ERİMDE İŞÇİ SINIFIMIZIN BİRİCİK DEVRİMCİ SENDİKAL ÖRGÜTÜ DİSK'LE AYNI SAFLARDA BİRLEŞECEKTİR.

EKONOMİK - DEMOKRATİK SAVAŞIMDA TÖB-DER'İN TEMEL BELGİLERİNDEN BİRİ OLAN «GREVLİ - TOPLUSÖZLEŞMELİ SENDİKA HAKKI» BELGİSİNİN YAŞAMA GEÇMESİ VE BU HAKKIN KAZANILMASI İÇİN YIĞINSALLAŞMAMIZ BİRİNCİL KOŞULLARDAN BİRİDİR. DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNDE NİCEL VARLIK HİÇ BİR ZAMAN YADSINAMAZ VE ASLA KÜÇÜMSENEMEZ»

YILDIRMA VE SİNDİRME GİRİŞİMLERİNE KARŞI SAVAŞIM

Konumuz eğitim-öğretim görevlileri olduğu için bu kesim üzerinde yapılan yıldırma ve sindirme girişimlerini ve buna karşı yapılması gerekli savaşımları dile getirmek istiyoruz.

Cumhuriyetin kurulduğu ilk yıllardan beri gericiler ve egemen sınıfların bütün saldırıları, aydınlıktan, halktan, devrimlerden yana olan öğretmenlere saldırmaktan hiç bir zaman geri kalmadılar. Kubilaylarla başlayan devrim şehidi öğretmenlerin sayısı günümüze dek yüzleri aşan rakkamlara ulaştı. Hele son yıllarda öğretmenlere yönelen saldırılar daha bir azgınlaştı, daha bir canavarlaştı... 1 MAYIS'larda işçi sınıfıyla, emekçi halkla omuz omuza yürüyen öğretmenler de, onlarca şehit verdi. İşçilerle, emekçilerle birlikte hayin kurşunlara hedef oldu, toprağa düştü. Bu durum gerici-faşist burjuvazinin gözünü korkutan bir manzaraydı. Kendisine haykıranlar yalnız işçiler değildi. İşçi sınıfıyla bütünleşen öğretmenler, öğrenciler, gençler, sağlıkçılar, teknik elemanlar, aydınlar ve başka kafa emekçileri de işçi sınıfıyla birlikte yürüyorlardı. Bu, tehlikeli gidişti... Ne pahasına olursa olsun işçi sınıfıyla emekçi kitleler birleşmemeli, bütünleşememeliydiler.

Ama emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin oyunları bozulacaktır. Onların işçi sendikaları ve emekçi kesimlerin demokratik örgütleri üzerinde tezgâhladıkları bozguncu girişimler sonuç vermeyecektir. Yüzbinlerce ilerici-devrimci öğretmenin yığınsal demokratik örgütü olan TÖB-DER, bu konuda kendi üzerine düşen görevi büyük bir kararlılıkla yürütecektir. Eğitim emekçileri, örgütlenememiş diğer eğitim emekçilerini de TÖB-DER çatısı altında örgütlemek için çaba harcıyor. TÖB-DER'in amacı tüm eğitim emekçilerini tek bir çatı altında toplamaktır. Bu en acil görevidir TÖB-DER'in... Böylesi nicel gelişimi sağlarken örgütün nitel gelişimi de eğitim emekçilerine yaraşır bir biçimde yürütülecektir.

GÜÇLENMENİN YOLU BİRLİKTEN GEÇER

Elbette bu gelişim kolay olmayacak. Bu yolda yığın yığın engeller var. Aşılması güç zorluklar var. Ve bu konuda yöneticilerden üyelere dek sayısız ağır görevler düşüyor. Bugün 150 bine yaklaşan sayımız 200 bine, 300 bine ulaşmalıdır yarın... Güçlenmenin yolu birlikten, bütünleşmekten geçer. Egemen burjuvazi ve onların siyasal iktidarlarına karşı her türlü ekonomik-demokratik haklarımızı kazanmak ve geliştirmek ancak ve ancak tek örgüt çatısı altında yığınsallaşmakla olasıdır. Tarihte hiçbir hak, hiçbir kimseye haybeden verilmemiştir. Hak, savaşa savaşa alınır. Bu savaşım kazanımı, yengisi safların yığınsallaşıp sıklaşmasıyla ve bilinçlenmesiyle elde edilir. Ekonomik-demokratik savaşımda TÖB-DER'in temel bilgilerinden biri olan «GREVLİ TOPLUSÖZLEŞMELİ SENDİKA HAKKI» belgisinin yaşama geçmesi ve bu hakkın kazanılması için yığınsallaşmamız birincil koşullardan biridir. Demokratik kitle örgütlerinde nicel varlık hiçbir zaman yadsınamaz ve asla küçümsenemez. Nicel varlığın istemleri giderek nitel gelişimi sağlar, onu olgunlaştırır. Bir örgütün nitel varlığı ve ağırlığı «hak elde etme kavgası»nda dayatıcı, zorlayıcı ve caydırıcı roller oynar.

TÖB-DER PARÇALANMAYACAKTIR

Fakat şurasını önemle belirtmek gerekir ki —hangi sosyal sınıf ve katman olursa olsun— emperyalizmden, uluslararası tekelci kapitalistler ve onların sadık işbirlikçileri yerli kapitalist-feodal sömürgenlerden, faşizmden kurtuluşun tek yolu işçi sınıfının bilimsel sosyalist ideolojisinden, işçi sınıfının öznel ve nesnel devrimci önderliğinin benimsenmesinden geçer. Bu tarihsel gerçeği göremeyenler ve bunu benimsemeyenler (benimseyemeyenler) hangi örgütlerde ve nasıl birleşirse birleşsin sonuç vermeyecektir.. Eğitim emekçileri olarak biz bu gerçeğe inanıyoruz. «Yolumuz İşçi Sınıfının Yoludur» belgisine bu nedenle sahip çıkıyoruz. Örgütümüz çatısında bu belginin başköşeye geçmesini bu yüzden istiyoruz. Tam kurtuluşa ermek ancak bu yoldan gerçekleşecektir çünkü. Kurtuluş yolunun başka bir seçeneği yoktur. TÖB-DER bünyesinde yaratılan yapay bunalımlar da bu neşterle çözümlenecektir. Yapay bunalımın figüranları ve perde gerisindeki likidatörler şunu iyi bilsinler ki TÖB-DER parçalanmayacaktır. Burjuvazinin oyuncağı durumuna düşenler bu gerçeği ergeç anlayacaklardır. Örgütümüz TÖB-DER çığ gibi büyüyecek, verilen zorlu uğraşım sonucu sendikalaşacak ve daha bir perçinleşecek. Ve ileri bir erimde işçi sınıfımızın biricik devrimci sendikal örgütü DİSK'le aynı saflarda birleşecektir.

Öğretmen hareketi de işçi sınıfının siyasal örgütünün hedeflediği İLERİ DEMOKRATİK BİR DÜZEN'in kurulmasına ve sınıfsız toplumun yaratılmasına olanca gücüyle omuz verecektir.

YORUM oya baydar

AP'de neler oluyor ?

Ege büyük sermayesinin, Yaşar Holding'in finanse ettiği Ege seminerinden sonra, AP'de ne zamandır için için kaynayan kazanın dumanları ve kokusu iyice çıkmaya başladı.

Parti içindeki muhalefet gruplarından birinin adayı olan Şinasi Ertan tartışmayı alevlendirdi. Ertan'ın AP'nin bir sosyal demokrat parti olduğu yolundaki sözlerine AP İzmir İl Örgütünden ve bazı gençlik teşkilâtlarıyla merkezin bir bölümünden sert tepki geldi. Hatta itişmeler kakışmalar oldu. AP'nin çeşitli kanatlarından gelen tepkiler birleştirilip karşılaştırılınca, aslında ortada yeni bir tartışma falan olmadığı, uzun süreden beri devam eden CHP ile koalisyon mu, MHP ile güçbirliği mi, tartışması olduğu anlaşıldı.

Bu tartışmaların en civcivli günlerinde AP Bitlis Senatörü Kâmran İnan'ın bir yazısı yayınlandı. Yazının ana teması, toplumun değiştiği, kitlelerin bilinçlendiği (tabii o bu terimi kullanmıyor) AP programının artık yetersiz kaldığı ve AP'nin «devletin de teminatı olarak» yenileşmesi gerektiğiydi. Önemli olan bir başka nokta da, İnan'ın yazısında Demirel'i açık hedef alması: «Hiç kimsenin partiyi zayıf düşürmeye, sıkıntıya sokmaya hakkı yoktur. Şahıslar Parti menfaatleri önünde gerileyebilmelidir. Vazgeçilemeyen, şahıslar değil partidir» demesiydi.

Tüm gelişmeler AP'de birşeylerin hazırlandığını, çeşitli kanatların kendi doğrultularında birşeyler tezgâhladıklarını gösteriyor. Lafı uzatmadan söyleyelim. Tezgâhlanmakta olan, ve sadece AP'de değil CHP'de de tezgâhlanmakta olan tekelci sermayenin en «etkin» kesimlerinin eski rüyası, eski çabasının güncelleştirilmesi ve hayata geçirilmesidir. Demirel'in karşısına yeni başkan adayı olarak çıkartılmaya çalışılanların tümünün ortak noktası, görüldüğü gibi AP'yi açık bir MHP bağlaşıklığından ayırmak; sağdan hızla kopan kitlelere bazı küçük tavizler verebilmek için klasik liberal partilerin niteliğine bürünmek; ve böylece, Büyük koalisyonu yani AP-CHP koalisyonunu gerçekleştirebilmektir.

Böyle bir planın önündeki en önemli engel AP'de halen Demirel ve Demirel çevresidir. Şimdi CHP - AP koalisyonu üzerinde önemle duranların tüm çabaları, ama Demirel'i yola getirerek ama ona alternatif Başkan adayları yaratarak tekelci sermayenin bu eski zorlamasını hayata geçirtmektir.

Ancak asıl önemli olan, bunun tek taraflı bir iş olamayacağı, CHP tabanının ve CHP grubunun da ikna edilmesi gereğidir. İşte o anda, tekelci sermaye CHP içinde bir operasyondan da hiç çekinmeyecek -eğer başarabilirse- bu operasyonun gerçekleşmesine çalışacaktır. Böylece sağ kanadın rahat at oynattığı bir CHP ile, kendine göre «sol» kanadın yönetime geçtiği bir AP'nin ortak hükümeti sağlanacak, tekelcilerin eski rüyası gerçekleşmiş olacaktır.

Başbakan Ecevit sık sık CHP hükümeti başarılı olamazsa, düşerse başka seçenek yokluğundan söz etmektedir. Aslında tekelcilerin, sermayenin ve bağlı bulundukları dış güçlerin seçeneği vardır. Bir yandan «anarşi» havasını uyanık tutarak, bir yandan demokrasi güçlerini bir faşizm tehlikesiyle tehdit ederek, bir yandan kitleleri bıktırarak, bir yandan da mevcut hükümeti çaresiz bırakarak tek kurtuluşun «Büyük koalisyon» olduğunu işlemeye çalışmakta ve bunun gerekli hazırlıklarını yapmaktadırlar.

Türkiye demokrasi güçleri, Türkiye işçi sınıfı ve emekçi sınıflar, ülkenin ve halkın değil, sadece sermayenin bunalımını aşmasına yardımcı olacak, sömürü ve baskı düzeninin ömrünü uzatacak böyle bir çözüme, böyle bir alternatife sonuna kadar karşı çıkacaklardır.

İşçi sınıfının alternatifi vardır, çıkış yolu vardır. Tarihsel örneklerinde görüldüğü gibi batıp gitmemek, her türlü kitle desteğini kısa zamanda yitirmemek için sosyal demokrasinin de alternatifi vardır aslında: İşçi sınıfıyla ittifak, bağlaşıklarını kendi solunda halkın gerçek dostlarında aramak.

Görevimiz bu seçeneği hem göstermek, hem de ısrarla ve sabırla zorlamaktır.

Nötron'a karşı tepkiler genişliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'nin resmi yetkilileri Nötron Bombasının Batı Avrupa ülkelerine yerleştirilmesi üzerine bu ülkeler yöneticileri ile yapılan görüşmeleri, sürdürürken, Nötron Bombasına karşı yükselen protestolar da genişlemektedir

Federal Almanya'nın Alman Komünist Partisi Genel Sekreteri Herbert Meis, Nötron Bombasının üretimi ve Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi planlarının gerçekleştirilmesinin, savaş tehlikesini yakınlaştıracağını söylemiştir. Bilindiği gibi ABD Dışişleri Bakan Yardımcılarından Christopher, Ankara dönüşü Federal Almanya'ya yaptığı ziyaret sırasında Schmidt ile Nötron Bombası konusunda görüşmüştür.

> ★ FEDERAL ALMANYA'DA «NÖTRON'A HAYIR» KAMPANYASINA KATILANLARIN SAYISI 53 BİN KİŞİYİ BULDU
>
> ★ NATO TOPLANTISINDA NÖTRON BOMBASI ELE ALINMAZSA, DANİMARKA'DA PROTESTO GÖSTERİLERİ YAPILACAK..

Bu arada Federal Almanya Barış, Silahsızlanma ve İşbirliği Komitesi de bir bildiri yayınlayarak, «Silahlanmaya Son, Nötron Bombasına Hayır» çağrısına şimdiye dek 53 binden çok Federal Alman vatandaşının imza attığını belirtmiş ve tüm demokratik güçleri bu savaşıma katılmaya çağırmıştır.

DANİMARKA'DA

Danimarka Savunma Bakanlığının, NATO Savunma Bakanları toplantısında Nötron Bombasının görüşüleceği yolundaki haberleri yalanlaması üzerine, bir açıklama yapan Danimarka «Barış ve Güvenlik için İşbirliği Komitesi» yetkilileri, protesto gösterileri düzenleneceğini açıklamıştır.

Aralarında, Sosyal Demokrat, Radikal ve Sağcı partilere mensup parlamenterlerin de bulunduğu ve 17 kişiden oluşan Danimarka Barış ve Güvenlik İçin İşbirliği Komitesi, Danimarka Dışişleri Bakanlığına 100 bin imzalı bir dilekçe ile Nötron Bombasının Avrupa'da bulundurulmamasını istemişlerdir. Komite'nin Dışişleri Bakanlığına yeni imza listeleri sunacağı da belirtilmiştir.

Hindistan muhalefet liderleri bir eyalette genel grev çağrısı yaptı

Hindistan'ın Haydarabad Kentinde çıkan çatışmalara Ordu müdahale etti

YENİ DELHİ, (ANKA)

Hindistan'ın güney'deki Andra Prades eyaletinin başkenti Haydarabad'da, polisle göstericiler arasında çıkan ve dört kişinin ölümü, en az 20 kişinin de yaralanmasıyla sonuçlanan çatışmalara ordu birlikleri müdahale etmişlerdir. Silahlı kuvvetler Haydarabad ve Sekunderabad kentlerinde sabah saat 06.00'ya kadar sokağa çıkma yasağı ilan etmişlerdir.

Öte yandan Hindistan muhalefet liderlerinin çağrısına uygun olarak eyalette genel grev ilan edilmiş ve kentlerde tüm faaliyetler durmuştur. Muhalefet'teki İndira Gandi yanlısı Kongre Partisi, polisin ahlak dışı davranışlarını protesto etmek ve son birkaç günkü çatışmalarda ölen ve yaralananlarla dayanışma için genel grev çağrısında bulunmuştu.

Haydarabad kentindeki olaylar, polisin bir kadına tecavüz ettiği ve kocasını da döverek öldürdüğü iddiaları ile başlamış ve polislerin olayı protesto eden göstericilerin üzerlerine ateş açması ile büyümüştü.

Andra Prades eyaletinde Şubat ayında yenilenen seçimleri, Kongre Partisi'nin İndira Gandi yanlısı kanadı kazanmıştı.

İtalyan Sosyalist Partisinin 41. Genel Kurulu yapıldı

TORİNO, (A.A.)

İtalyan Sosyalist Partisinin 41. Genel Kurulu dün yapılmış ve genel Avrupa demokrasisi sınırları içinde sosyalist bir düzen isteyen grubun başarısı ile sona ermiştir.

Genel Kurul'da tartışılan en önemli konu İtalyan Sosyalist Partisinin önümüzdeki yıllarda nasıl bir çalışma yöntemi izleyeceği ve nasıl bir düzeni savunacağı konusu olmuştur.

Genel Kurul'un dünkü toplantısında Sosyalist Partinin kaynaklandığı Marksist ideolojiye kesinlikle bağlı kalınmasını isteyen grup, Genel Kurul'a katılan delegelerin %27'sinin oyunu alırken, bugünkü Avrupa demokrasisi sınırları içinde sosyalist bir düzen yaratılmasını isteyen grup oyların %63'ünü almıştır. Genel Kurul'da ayrı birer fraksiyon olarak ortaya çıkan diğer iki grup da yüzde 7 ve yüzde 3 oranında oy almışlardır.

Federal Almanya'da 560 bin metal işçisinin grevi devam ediyor

STUTTGART, (ANKA)

Federal Almanya'da metal sanayii işçilerinin yirmi günden beri sürdürdükleri grevin devam ettiği ancak bir anlaşmaya varılması olasılığının güçlendiği bildirilmektedir.

İşverenlerin, iş güvenliğinin sağlanması yolunda ki işçi taleplerini kabul ettikleri ve ücretlerde yüzde beş oranında artış yapmaya da razı oldukları belirtilmektedir. Ancak işçiler, ücretlerinin yüzde sekiz oranında arttırılmasını istemektedirler.

İşverenin yüzde beş oranında ücret arttırılmasını kabul etmesinden sonra, Perşembe günü yapılacak oylamada güney batı sanayi bölgesindeki işçilerin olumlu oy kullanacakları ve devam eden grevin sona ereceği belirtilmektedir.

Hindistan KP çalışmalarını sürdürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dört gün önce başlayan Hindistan Komünist Partisi Kongresinin çalışmalarını sürdürdüğü belirtilmiştir. 1700 delegenin ve 35 Komünist Partisinden konukların katıldığı kongrede yapılan konuşmalarda, başta gelen görevin, büyük burjuvazinin halk ve ulus düşmanı anti-demokratik politikasına karşı solcu ve demokratik güçlerin güç ve eylem birliğinin sağlanması ve ülkedeki güçler dengesinin barıştan ve sosyalizmden yana gelişmesi için çalışılması olduğu belirtilmiştir. Kongrede, emekçi yığınların çıkarlarını savunmak, sosyal ve politik haklarını gerçekleştirmek, yumuşama sürecinin derinleştirilmesine katkıda bulunmak, barış ve silahsızlanma savaşımına aktif bir biçimde katılmak gibi sorunlar üzerinde durulduğu bildirilmektedir.

olaylar ve gerçekler
bilge dicleli

Olağanüstü yasalar

Terörizmle mücadele ediyoruz» diyerek demokrasinin sınırlarını daraltmak, kapitalist ülkeler hükümetleri arasında moda oldu. Büyük bir çoğunluğu CIA, gizli servisler ve neo-faşist örgütler tarafından yönlendirilen terörist örgütlerin eylemleri, kapitalist ülkelerdeki gericiler tarafından alabildiğince kullanılıyor. Bu eylemler, demokratik kazanımların sınırlandırılmasıyla sonuçlanıyor. Hükümetler, olağanüstü yasalar çıkartarak, emekçi halkın düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne sınırlar koyarak, bu eylemle tekelci sermayenin hareket alanını genişletiyorlar.

Geçen yıl Federal Almanya'da Schleyer kaçırıldı. Olayın büyümesinden sonra, Federal Almanya'nın gerici partileri, olağanüstü yasaların çıkartılmasını talep ettiler, Schmidt hükümetine bu yolda baskı yaptılar. Bu arada tüm ilericiler, demokratlar da, anti-demokratik yasalarla terörizme karşı konulamayacağını, tüm ilerici güçlerin bu bilinçli gerici uygulamaya karşı çıkmalarını istiyorlardı. Schmidt, kulaklarını bu yükselen seslere tıkadı ve «anti-terör» yasası çıkartıldı. O günden bu yana neo-nazilerin eylemleri arttı.

İtalya'da Aldo Moro'nun kaçırılmasından sonra da aynı şey oldu. Andreotti hükümeti, olağanüstü yasalar çıkarttı. Bu yasaların çıkması, ülkedeki ilericiler ve demokratlar tarafından protesto edildi. Öyle ki, bu protesto eylemlerine bizzat Hıristiyan Demokrat Parti tabanı bile katıldı. Çünkü böylesine yasalar, İtalya'da neo-faşistler tarafından savunuluyordu.

Daha sonra Yunanistan parlamentosuna da benzer bir yasa tasarısı sunuldu. Başbakan Karamanlis, «olması muhtemel şiddet eylemlerini önlemek» adı altında yeni bir yasa tasarısı hazırladı. Yunanistan ilericileri, demokratları, bu yasaya karşı yoğun bir savaşım başlattılar. Cunta döneminin izleri daha silinmeden, Karamanlis'in bu yola sapması, şiddetle eleştiriliyor.

Peki, olağanüstü yasalar, şiddet eylemlerini önlüyor mu?

Kuşkusuz hayır. Örneğin bugün Brezilya'da olağanüstünün de üzerinde yasalar yürürlükte. Ama her gün onlarca ilerici, Brezilya'daki «ölüm mangaları» tarafından kaçırılıp öldürülüyor. Örneğin Arjantin'de yeni cunta, bir dizi kanun kuvvetinde kararnameler çıkartmasına karşın, hâlâ yol kenarlarında insan cesetleri bulunuyor. Örneğin Şili'de insanlar olağanüstü halin kurbanları durumunda tutuklamalar, kaçırılmalar ve bilinmeyen yerlere götürmeler büyük boyutlarda.

«Arada bir fark var ama, Federal Almanya demokratik bir ülke, İtalya'da, Yunanistan'da öyle» denebilir.

Kuşkusuz, bugün için Federal Almanya'yı, İtalya'yı, Yunanistan'ı Latin Amerika'nın bu ülkeleriyle aynı kefeye koymayız. Ama şunu da belirtmek gerekir ki, devlet terörizmi, devletin şiddet eylemleri, için başlangıç, bu tür yasalardan geçer. Ve CIA, gizli servisler ve uluslararası tekelci sermaye çevrelerinin amaçları olan devlet terörizmi ve tüm şiddet eylemleri ise, ancak demokrasiden yana, özgürlüklerden yana güçlerin eylem birliği ile önlenebilir. Aksi daha kanıtlanmamıştır.

İtalyan polisi Moro'nun bulunması için aramaları yoğunlaştırdı

ROMA, (ANKA)

İtalya'da, üç hafta önce kaçırılan Hıristiyan Demokrat Parti Lideri Aldo Moro'nun bulunması amacıyla önceki gün başkent Roma'da gerçekleştirilen geniş çaplı yeni bir operasyon sırasında, İtalyan polisi aşırı sol eğilimli olduğunu iddia ettiği 40 kişiyi tutuklamıştır.

Roma'nın kuzey mahallelerinde, çok sayıda polisin katıldığı operasyon sırasında 230 kişi'nin üzeri aranmış 100'den fazla kişi de sorguya çekilmiştir.

Roma'daki geniş kapsamlı operasyonun, komünistler ve hukukçular tarafından demokratik özgürlüklerin ihlâli olarak nitelendirildiği ve tepkiyle karşılandığı bildirilmektedir.

Bu arada, İtalya Başbakanı Guilio Andreotti, «Kızıl Tugaylar» adlı örgüt üyelerince kaçırılan Aldo Moro'nun bulunması amacıyla sürdürülen çabalar konusunda, parti liderlerine bilgi vermiştir.

Başbakan Andreotti ile koalisyon hükümetini destekleyen parti liderleri arasında üç saat süren görüşmeler konusunda açıklama yapılmamıştır.

İsrail Suriye topraklarını mayınlıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsrail komandolarının gizlice Suriye sınırını geçerek Suriye topraklarını mayınladıkları bildirilmektedir. Bu nedenle Suriye, İsrail'in, Golan Tepeleri'nde askeri birliklerin birbirlerinden uzak kalacakları biçimindeki ateşkes anlaşmasını bozduğu için İsrail'i BM nezdinde protesto etmiştir.

Suriye kaynaklı haberlere göre İsrail komandoları gizlice sınırı geçerek bazı yolları mayınlamışlardır. Suriye, bu mayınların yüzünden, geçen günler için de 12 kişinin öldüğünü açıklamıştır.

Suriye'nin protesto bildirisinde, anlaşmayı bozan İsrail'in bu ölümlerden sorumlu olduğu belirtilmiştir.

kısa haberler

MADRİD — «Yeni Güç» adındaki partinin üyesi yirmi aşırı sağcı, Madrid'de İspanya İçişleri Bakanı Rodolfos Martin Villa'ya saldırmışlar ancak polis tarafından tutuklanmışlardır. Villa'ya yapılan saldırı, Bakanın bir düğün için kiliseye gittiği sırada olmuştur. Kilisenin dışında toplanan aşırı sağcılar, Villa'ya önce hakaret etmişler sonra da saldırmaya çalışmışlardır.

LİBERYA — ABD Başkanı Carter Nijerya'ya yaptığı ziyareti tamamlayarak Liberya'ya geçmiştir. Gözlemciler, Afrika'nın temel önemdeki sorunları üzerinde Nijerya ve ABD'nin sahip olduğu ciddi görüş ayrılıklarının bu görüşmeler sırasında açıkça ortaya çıktığını söylemekte ve yayınlanan ortak bildiride, ırk ayırımının yalnızca genel olarak kınandığına dikkat çekmektedirler.

KAHİRE — İsrail hükümetinin, İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizmann'ın bu hafta içinde yeniden Kahire'ye giderek Mısır yöneticileri ile görüşmelerde bulunmasına karar verdiği açıklanmıştır.

İsrail hükümeti, bu kararı aldığı toplantıda, Weizmann'ın son Mısır gezisinin sonuçlarını incelemiş ve bu karara varmıştır.

TOKYO — Japonya'da işsizlerin sayısında artış olmuş, Şubat ayında 1 milyon 360 bin kişinin işsiz oldukları saptanmıştır. Japon yetkilileri, son 19 yıl içinde işsiz sayısında bu oranda artış olmadığını bildirmişlerdir.

Sovyetler Birliği, Çin-Ortak Pazar anlaşmasını eleştirdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Ortak Pazar ile Çin arasında imzalanan ticari anlaşmayı Sovyetler Birliği şiddetle eleştirmiş ve Çin'in kapitalist Batı Avrupa ülkeleri ile Sovyetler Birliği'ne karşı işbirliğine giriştiğini belirtmiştir.

Çin'in kapitalist Batı Avrupa ülkelerini Sovyetler Birliği'ne karşı işbirliği yapmaya çağırdığını hatırlatan Sovyet TASS ajansı, bu ülkenin Sovyetlere karşı NATO ile birlikte ortak bir cephe oluşturduğunu söylemiş, Çin'in Batı'dan silah ve askeri teknoloji almaya çalıştığını belirtmiştir.

Dün imzalanan ticaret anlaşması çerçevesi içinde Avrupa'nın Çin'e stratejik ham maddeler satabileceğini söyleyen TASS ajansı, Çin'in kapitalist ülkelerle birlikte Sovyetler Birliği'ne karşı kurmaya çalıştığı anti-Sovyet cephe yönünde yeni bir adım daha attığını belirtmiştir.

İstanbul Barosu'nun 100. Kuruluş Yıldönümü kutlanıyor

İSTANBUL (İSTA)

İstanbul Barosu'nun 100. Kuruluş Yıldönümü nedeniyle hazırlanan kutlama programı, bugün saat 10'da Kültür Sarayı'nda yapılacak törenlerle başlayacaktır.

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın'ın toplantıyı açış konuşmasından sonra, Cumhurbaşkanı'nı temsilen Genel Sekreter Haluk Bayülken, Adalet Bakanı Mehmet Can, Yüksek Yargı Organları Başkanları, Yüksek Hakimler Kurulu Başkanı ve törenlere katılan ulusal ve uluslararası kuruluşların temsilcilerinin birer konuşma yapacakları bildirilmiştir. Öğleden sonra da saat 15.30'da yine Kültür Merkezi'nde «Türk Hukukunun Tanıtılması» konulu bir açık oturum yapılacağı açıklanmıştır.

İstanbul Barosu'ndan kutlama programıyla ilgili olarak yapılan açıklamada; yarın saat 10.00'da Inter-Continental Oteli Konferans Salonu'nda «İnsan Hakları Sözleşmesinin Uygulanmasında Avukatın Rolü» konulu bir açık oturum düzenleneceği, saat 17.00'de ise Karikatürcüler Derneği Sergi Salonu'nda «Toplumda Adalet Duygusu» konulu Uluslararası Karikatür Sergisinin açılış töreninin yapılacağı, bu arada derece alanlara da ödül dağıtılacağı bildirilmiştir. 7 Nisan saat 10.00'da da yine Inter-Continental Oteli'nde «Ölüm Cezalarının Kaldırılması» konulu açık oturum düzenleneceği açıklanmıştır.

İSTANBUL BAROSU'NUN 100. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ'NDE BARO BAŞKANI AVUKAT ORHAN APAYDIN'IN «POLİTİKA»YA ÖZEL DEMECİ

Demokrasi savaşımında baroların yeri ve İstanbul Barosu

Orhan Apaydın

Baroların demokrasi savaşımında önemli bir yeri olduğu gerçektir. Özellikle bizim gibi demokratikleşme sürecinde bulunan ülkelerde bağımsız ve onların bağımsız örgütleri baroların etkin rolleri vardır. Bu etkinlik; hukuk adamlarının, anti-demokratik yönetimlerin bazı hukuksal deyimlerle izlenmek istenen özlerini uzmanlıkları dolayısiyle bilmelerinden geliyor. Örneğin, insan hak ve özgürlüklerinin -ki bunların başında yaşama hakkı ve aynı derecede düşünce özgürlüğü, sınırsız düşünce özgürlüğü gelir- sınırlanmasında siyasal iktidarlar bazı hukuksal deyimleri gerekçe olarak gösterirler. Devletin yüce menfaati, yüce yararı, kamu düzeni, kamu güvenliği gibi gerekçeler hak ve özgürlüklerin sınırlanmasında siyasal iktidarların gerekçelerini oluşturur. Biz ise bu kılıfların altında neyin yattığını çok iyi biliriz. Devletin yüce menfaati, kamu düzeni ve kamu güvenliği, özellikle belirli çıkar gruplarının yararı demektir. Bu deyimler, belirli çıkar gruplarının yararını korumak, devleti ve hukuku bunların çıkarları emrinde kullanmak için ileri sürülür. Hukuk adamları ve hukuk adamları içinde adeta bağımsız çalışmalariyle avukatlar ve barolar, toplumun demokratikleşmesinde hukukun nasıl etkin bir rol oynaması gerektiğini ortaya atabilirler ve ortaya atmalıdırlar. Uzmanlıkları ve bilgileri bu görevin yerine getirilmesini gerektirir. Bu nedenle baroların, demokrasi savaşımında bizim gibi ülkelerde önemli yeri vardır. Bizim gibi ülkeler derken, gelişmekte olan ülkeleri ve demokratikleşme sürecinde olan ülkeleri kasdediyorum. Bunun dışında, gelişmiş olan ülkelerin, belirli sistemlere bağlı olarak gelişmiş olan ülkelerin, hukukçuları için böyle bir hedef yoktur.

İstanbul Barosu, yüz yıllık tarihi içerisinde toplumun değişik aşamalarında görev yapmıştır. Kuruldduğu tarih 5 Nisan 1878 yılıdır. Bu tarih kesidinde insan hak ve özgürlüklerinin savunulmasında avukatların görev yapmaları ve kendi özgürlüklerini koruyarak görev yapmaları önünde büyük engeller vardır. Bir Kanun-i Esasi yürürlüğe girmiştir 1876 tarihinde, fakat Kanun-i Esasi çağdaş anlamda bir anayasa niteliğinde bile değildir. Henüz hukuk devleti, hukuka bağlı devlet ilkesi bir Şûra-i Devlet mevcut olmamakla beraber yerleşmiş değildir. Yöneticiler keyfi emirleriyle devleti yönetirler bu dönemde. Kanun-i Esasi dar bir çerçeve içinde de olsa bir anlamda şüphesiz bir gelişmedir. Hukuka bağlı devlet anlayışında bir gelişmedir.

Bu çerçeve içersinde, yani Kanun-i Esasiye'nin yürürlüğe girdiği sırada, İstanbul Barosu Osmanlı Devletinin bir nizamnamesi ile kurulma olanağına kavuşmuştur. 63 avukat -ki bunların çoğunluğunu azınlıklar oluşturur- İstanbul Barosu'nu kurmuşlardır 5 Nisan 1878 gününde. Genel Kurul, İstanbul Barosu'nun İlk Genel Kurul'u toplanmış ve Yönetim Kurulu ile Disiplin Kurulu'nu oluşturmuştur. Fakat kısa bir süre sonra II. Abdülhamit Kanun-i Esasiye'yi yürürlükten kaldırmış ve ülkemizde insan hak ve özgürlüklerinin hiç bir güvencesi kalmamıştır.

Bu ortam içersinde avukatlar ne yapabilirdi? Bu dönem içinde Baro sadece varlığını koruyabilmiştir ve 1908 devriminden sonra gene göreceli bir özgürlük ortamı içinde Baro canlanmış ve görev yapmaya başlamıştır. Cumhuriyete kadar süren bu dönem içinde Baro belirli bir alanda topluma dönük olarak görev yapmaya çalışmış ve özellikle o dönemin Baro başkanları önemli roller oynamışlardır.

Cumhuriyet döneminde İstanbul Barosu asıl gelişimini elde etmiş ve bugüne dek gelmiştir.

Cumhuriyet dönemindeki gelişim sırasında bazı dönemleri, dönemler içinde baronun ve avukatların durumlarını da gerçekçi olarak ele almak gerekir. Cumhuriyet döneminde avukatların hak ve yetkilerini, sorumluluklarını düzenleyen yasada bir hüküm vardı. Bu yasa hükmü, işçi sınıfının dünya görüşüne uygun, işçi sınıfının yararına düşünceleri, fiilleri savunan, bu düşünceler çerçevesinde örgütlenen kişileri savunan avukatları meslekten men etmek yaptırımını getiriyordu. Yani yasada bulunan bir hükümle, belirli bir düşünceyi savunan kişileri savunmak bir disiplin suçu idi ve bu disiplin suçu için de yargılamaya gerek yoktu ve avuvat, mesleğinden yoksun bırakılıyordu. Barodan çıkarılabiliyordu. Baro ve avukatlar bu yasa hükmüne karşı, (bunu ifade etmeyi görev bilirim) savunma görevini yapmışlardır.

Yüzyıllık dönemin sonlarında İstanbul Barosu, topluma dönük ve topluma dönük olmakla birlikte dünyaya dönük olarak da evrensel demokratik hukukun savunulmasında toplum boyutunda ve evrensel çapta görev yapmaktadır. 100. yıl törenlerimiz bu anlayışı yansıtıyor.

100. yıl törenlerimizi evrensel ölçüde bir hukukçular formu niteliğinde yapıyoruz. Dünyanın ünlü hukukçuları ve büyük baroların temsilcileri ülkemize geliyor. Uluslararası kuruluşların temsilcileri ülkemize geliyor. Bu törenler içersinde düzenlenmiş toplantılarda evrensel hukuk sorunlarını tartışacağız. Önce pozitif hukukumuzu ele alacağız. Pozitif hukukumuzun tanıtılması konulu toplantımızda bir özeleştiri yöntemi uygulanacaktır. Evvela kendimizi eleştireceğiz, sonra da başkalarını eleştireceğiz. Kendimizi eleştirmek hakkımız olduğu kadar başkalarını da eleştirmeyi bir görev sayıyoruz. Örneğin Arjantin'de uygulanan terörü eleştireceğiz. Örneğin bazı ülkelerde avukatlara yapılan baskıları kınayacağız. Fakat önce kendimiz eleştireceğiz.

Biz bunu daha önce de yaptık ve Türkiye Barolar Birliği'nin Genel Kurulu'nda Türk pozitif hukukunun anti-demokratik hükümlerden arındırılması konusunu tartıştık. Bu toplantıda bunun da önerilerini getirebiliriz ve görüşlerimizi bir kez daha açıklayabiliriz.

İkinci konumuz İnsan Hakları Sözleşmesi'nde avukatın rolüdür. Özünde, kişilerin uluslararası yargı organlarına başvurma hakkını savunuyoruz. Avukatlık mesleğinin bu biçimde evrensel boyutta görev yapmasını savunuyoruz. Gerek mesleğimizin gelişmesi ve gerekse ülkemizde anti-demokratik istemlerin önlenmesi için uluslararası yargı organlarına başvurma hakkının tanınmasını savunuyoruz. İkinci toplantımızda bu konu tartışılacaktır. Diğer bir toplantıda da, -ki Uluslararası Af Örgütü de buna katılıyor- ölüm cezalarının kaldırılması konusunu evrensel bir sorun olarak ele alacağız. İstanbul Barosu olarak, devlet tarafından işlenen bu vahşetin kaldırılmasını istiyoruz. İnsan öldürmek nerden kaynaklanırsa kaynaklansın hiç bir zaman meşru olarak tanımlanamaz.

100 yıllık tarihi içerisinde İstanbul Barosu'nun gelişimi ve önemli hakkında özet bilgiler vermeye çalıştım. İleriye dönük olarak da Baro'nun daha da etkin bir şekilde demokratikleşme süreci içerisinde görevini sürdürmesi için elimizden geleni yapacağız ve geleceğe ait umutlarımız büyüktür.

Yarın: Faşizme karşı mücadelede hükümetin, hukukçuların, demokratik örgütlerin ve baroların yeri...

İstanbul Barosu'nun 100. Kuruluş Yıldönümü kutlanırken...

Atilla Coşkun

İstanbul Barosu 100. Kuruluş Yıldönümü'nü kutluyor. Dünya barolarının içinde uzun bir tarihe sahip olmakta ender barolardan biri olan İstanbul Barosu'nun, pek çok meslek örgütü arasında saygın bir yeri ve önemi vardır. Dünya çapında değerli hukukçuları çatısı altında barındırmış ve barındırmakta olan İstanbul Barosu'nun bu saygınlığı, özellikle günümüzde önemli ölçülerde artmıştır.

Geniş kitlelerin ve çeşitli meslek örgütlerinin İstanbul Barosu'na böylesine saygı duymaları, elbette, tarihinin uzunluğundan ileri gelmemektedir. Bu saygınlık, örgütün çatısı altında bulunan emekten yana değerli hukukçuların varlığından ve özellikle son dönem baro yönetimlerinin emekten ve demokrasiden yana olumlu tutumlarından kaynaklanmaktadır. Denilebilir ki, İstanbul Barosu, işçi sınıfı ve emekçi katmanlar, demokratik güçlerin yanında ilerici bir politika izleyen günümüzdeki tutumuyla bu uzun tarihinde önemli bir sıçrama yapmıştır.

İstanbul Barosu, bir meslek örgütü olarak, bir yandan avukatların çağımın toplumu içerisindeki sorunlarını en iyi biçimde değerlendirip bunlara sahip çıkarken, öte yandan hukukun demokratikleştirilmesi konusundaki olumlu tutumuyla, işçi sınıfı ve emekçilerin çıkarlarından yana hukuk çalışmaları ve demokratik savaşıma katılımıyla de onurlu yerini almıştır.

TOPLUMSAL - SİYASAL SAVAŞIMDA HUKUKÇULAR VE BAROLAR...

Uluslararası Hukukçular Komisyonu, çeşitli tarihlerde yaptığı toplantılarda aldığı kararlarla, genellikle hukukçular, özellikle avukatların sorumluluklarını belirlemiştir.

Burada, 1976 yılındaki İstanbul Barosu Genel Kurulu'nun kabul ettiği «Çağdaş Avukatlar Grubu Çalışma Programı»nda zikredilmiş olan Uluslararası Hukukçular Komisyonunun bazı kararlarını yineleyerek bir açılım yapalım. 1962 Rio de Janeiro Toplantısında Uluslararası Hukukçular Komisyonu'nun aldığı karar şöyledir: «Avukatlar, yasama yetkisinin demokratik seçimle kurulmuş meclislerde, yargının bağımsız mahkemelerde, savunmanın bağımsız barolarda kalmasını sağlayacaklardır. İnsan hak ve özgürlüklerinin gerçekten korunması onların elindedir. Hukukçu, geri kalmış ülkelerde sefalet, cehalet ve eşitsizlikle mücadele etmelidir. Bunlar giderilinceye kadar hukukçunun mücadelesi devam edecektir.

Az gelişmiş ülkelerde hukukçular hukuk reformunu gerçekleştirmek sorundadırlar. Gelişmekte olan ülkelerin sosyal ve ekonomik sorunları o kadar karışık ve bileşiktir ki bunlar arasında, geçiş döneminde, kimlerin kimleri sömürdüğünü toplumda görebilenler azdır. Bunları teşhis yeteneği özellikle hukukçuda aranır. Bu açıdan gerekli reformların gecikmesinde hukukçular sorumludurlar.»

Komisyon, 1965 Bangkok Toplantısında ise özetle şu kararları almıştır: «Hukukçular, kendi ülkelerinin sosyal ve ekonomik sorunları ile ilgilenmek zorundadırlar. (...) hukukçu ekonomik ve sosyal gelişmeye en etkili yardımda bulunmakla görevli ve sorumludur. Bu göreve girecek konular örnek olarak şöyledir: Toprak reformu, millileştirme, ulusal kaynakların işletilmesi, sosyalizasyon önlemleri, işsizlik, fakirlikle mücadele, hayat düzeyini yükseltme».

İstanbul Barosu'nun adı geçen tarihteki Genel Kurulu, Baro yönetiminin sorumlu olacağı andığımız çalışma programındaki ilkeleri benimseyerek, Baronun 100 yıllık tarihi içerisinde devrim sayılabilecek bir atılım yapmıştı. Genel Kurul'un benimsediği bu ilkeler, baroların görev ve sorumluluklarını çağdaş anlayışa uygun bir biçimde sapta-

(Devamı 7. Sayfa'da)

televizyon

19.00 MAYMUNLARI TANIYALIM
19.10 ÇOCUKLARIN TELEVİZYONU
19.35 TÜRK HALK MÜZİĞİNDEN BİR SOLİST
20.00 HABERLER
20.45 BEŞ DAKİKA
20.50 İŞÇİ SAĞLIĞI (SON BÖLÜM)
21.15 FEDERAL ALMANYA - BREZİLYA MİLLİ FUTBOL MAÇI (GÜNE BAKIŞ DEVRE ARASINDA YAYINLANACAK)

radyolar

TRT 1

05.00 Açılış,
07.30 Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
21.02 Konuların İçinden
23.00 Haberler
01.00 Kapanış

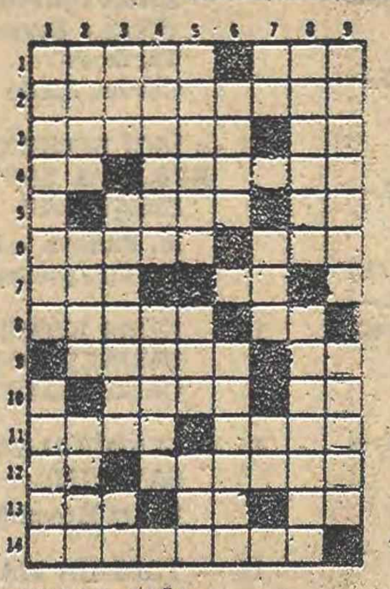
TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
11.45 Şarkılar
13.00 Haberler
13.30 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
19.00 Haberler
20.30 Olayların İçinden
21.00 Radyo Tiyatrosu
23.30 Haberler
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış,
09.00 Sabah Konseri
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Türk Halk Çalgıları
12.30 Öğle Konseri
15.00 Günün Konseri
17.00 Deyişler Ezgiler
22.20 Hafif Müzik
23.00 Gece Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

bulmaca

SOLDAN SAĞA:
1 — «Olabilir» anlamına gelir - TERSİ, Bir şahıs zamiri. 2 — Ayrıcalıklı. 3 — TERSİ Ülkemizde de yetişen bir bitki - Balık avında kullanılır. 4 — Manganezin simgesi - Çekici ve güzel. 5 — Dinsel tören - Şöhret. 6 — Bir giysi - Padişah bastonu. 7 — İrlanda Cumhuriyet Ordusunun kısa adı - Bir sayı. 8 — Bir kadın adı - Sahip. 9 — Delil - Dünyanın uydusu. 10 — Ekmek hamuru hazırlamada kullanılır - Denizin simgesi. 11 — Eğlenme, «gırgır geçme» — TERSİ, Belgi, slogan. 12 — Bir bağlaç - Bir halk ozanımız. 13 — TERSİ, Yapma, yerine getirme (eski dilde) - Altının simgesi - Kırmızı. 14 — MC'nin faşist ders kitaplarına göre işçilerimizin durumu.

YUKARDAN AŞAĞI:
1 — İşçi sınıfının Uluslararası Birlik ve Dayanışma Günü - Siyasetin şiddet araçlarıyla devamı. 2 — Kendine güvenen - Bir meyve - Meyve, vb. şeylerin kumaş üzerinde bıraktığı iz. 3 — «Limited» sözcüğünün kısaltılmışı - ABD'de bir eyalet - İridyumun simgesi. 4 — İma yoluyla laf dokundurma (eski dilde) - Safça, kafası çalışmayan. 5 — Sahiplik, mülkiyet - TERSİ, Sene - Futbolda orta mevkide oynayan sporcu. 6 — Bir erkek adı - Güney Anadolu'da bir ilçemiz. 7 — TERSİ, Çinkonun simgesi - Hatıra - Senelerdir taraflı yayın yaptığı belirlenen (Müdürü geçen gün azledilen) haber ajansı). 8 — TERSİ, Geniş akraba çevresi - Bir kadın adı. 9 — Bombardıman, vb. olduğunda gizlenilecek barınak - Bir renk.

DÜNKÜ ÇÖZÜM

SOLDAN SAĞA:
1 — IMF - Fitre. 2 — rarkitsİ. 3 — Faal - Tepe. 4 — Adnan. 5 — naskA - Ta. 6 — Askeri. 7 — zA - Olta. 8 — Aleni - Yat. 9 — Yar - yA - Nİ. 10 — Emanet. 11 — ırnaT - Nar. 12 — nalA - ltlE. 13 — Eşik. 14 — Saray.

YUKARDAN AŞAĞI:
1 — İrfan Özaydınlı. 2 — Maada - Ala - Ra. 3 — Fransa - Erenler. 4 — Klakson - Maaş. 5 — Fi - Nakliyat - İs. 6 — İTT-Et - An - İka. 7 — tseT - Ray - Ent. 8 — rlP - Tl - Antalya. 9 — Ele - Eti - Re.

yurt haberleri

KONYA DMMA ÖĞRENCİLERİ MEKANİK DERSİ VİZE SINAVINI BOYKOT ETTİ

KONYA (THA)

Konya Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi inşaat bölümü ikinci sınıf öğrencileri mekanik dersin vize sınavını boykot etmiş ve öğrenciler toptan sınava girmemişlerdir.

Öğretim üyesinin tutumunu eleştirmek amacıyla öğrenciler dönem başından beri mekanik derslerini de boykot etmişler ve derslere hiç girmemişlerdi...

Öğrenciler öğretim üyesinin değiştirilmesini önermektedirler.

250 YATAKLI TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ'NDE HEMŞİRE SIKINTISI ÇEKİLİYOR

KAYSERİ (İSTA)

Gevher Nesibe Tıp Fakültesi Kayseri Hastanesinde büyük çapta hemşire sıkıntısının çekildiği, hemşire açığının uzun süreden beri giderilemediği bildirilmiştir.

250 yataklı Tıp Fakültesi Hastanesinde bulunan hemşire sayısının yetersiz kalması sonucu gerektiğince hizmet verilemediğinden yakınan hastane yetkilileri, hasta ve hasta sahiplerinin devamlı şikayetçi olduklarını bildirmişlerdir.

BİTLİS'E KEBAN'DAN ENERJİ VERİLMEYE BAŞLANDI

BİTLİS (THA)

Bitlis'e Keban Hidrolektrik Santralinden enerji verilmeye başlanmıştır.

Belediye Başkanı Muzaffer Geylani, yaptığı açıklamada Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca Belediye ile yapılan protokal gereğince şehre Keban'dan enerji verildiğini söylemiştir. Şehrin enerji ihtiyacının daha önce dizel motorlarla sağlandığını belirten Belediye Başkanı Geylani, şebekenin enterkonnekte sisteme bağlanmasından sonra, elektrik sıkıntısının da kısmen giderildiğini söylemiştir.

GÜBRE SATIN ALAN KÖYLÜLERDEN 100'ER LİRA TOPLANDIĞI İLERİ SÜRÜLÜYOR.

DİYARBAKIR POLİTİKA

Batman Zirai Donatım Kurumuna gübre satın almaya gelen köylülerden makbuzsuz olarak 100'er lira toplandığı ileri sürülmektedir. Köylülerin iddia ettiklerine göre gübre satışıyla ilgilenen Zirai Donatım Kurumu personeli Kuruma televizyon, halı, radyo vs. alınacağını belirterek bu paraları toplamaktadırlar.

ÇAY BAHÇELERİNİN BUDANMASINA BAŞLANDI

RİZE (ABC AJANSI)

Çay Kurumu Genel Müdürlüğü'nün bir süre önce üreticilere bir bildiri göndererek, çay bahçelerinin tümünün beşte birini budamayan üreticilerin çay ruhsatlarının iptal edileceğini ve çaylıklarını budayan üreticilere dönüm başına faizsiz 3 bin lira avans verileceğini belirtmesi üzerine çay bahçelerinin budanmasına başlanmıştır.

Çay-Kur'un Çay İşletmeleri Tarım Şeflikleri aracılığı ile üreticilere gönderdiği bildiride şöyle denilmektedir:

«Çaylıklarının beşte birini budayan üreticilere dönüm başına faizsiz olarak 3 bin lira avans verilecek, budamayanların ise çay ruhsatları iptal edilecek ve bu üreticiler 1978 yılında hiçbir suretle çaylıklarını devredemeyeceklerdir.»

Faşizm Türkiye'de tırmanırken, tarihin dersleri ve sosyal demokrasinin yanılgıları

CHP anti-faşist savaşımda yerini alacak mı?

Oya BAYDAR

★ **BUNCA DERSE, DENEYE RAĞMEN FAŞİZME KARŞI, TEKELLERE KARŞI SAVAŞIM KONUSUNDA SOSYAL DEMOKRASİ VE SOSYAL DEMOKRASİNİN SOLUNDAKİ GÜÇLER ARASINDA SAĞ VE SOL YANILGILAR HÂLÂ SÜRÜYOR VE CEPHELERİ, CEPHE SAVAŞIMININ BAŞARISINI ENGELLEYEBİLİYOR.**

Sosyal demokratları "sosyal faşistler„ diye adlandıranlar yanılgı içindeydiler

-11-

Almanya'da, sosyal demokratları «Sosyal faşistler» olarak adlandırmak ve Nazizmin tırmanışı karşısında, sosyal demokratların tüm ihanetlerine rağmen ve bu ihanetlere tepkiyle, sosyal demokrasi içindeki farklılaşmayı görmemek sosyal demokratlarla faşizme karşı güçbirliğinin taktik koşullarını yaratmak için kararlı savaşım vermemek; tüm bu sol sekter yanılgılar Nazizmin diktatörlüğünü kolaylaştırdı. Tek tek örneklerle sözü uzatmazsak, 1930'larda, faşizm tehdidi altındaki Avrupa'da, birkaç istisna ile hemen hemen tüm işçi sınıfı partileri ittifaklar konusunda sol sekter bir tavır içinde bulunmakta ve onların bu tavırları faşizmin tırmanışını kolaylaştırmaktaydı.

3. ENTERNASYONALİN 7. KONGRESİ TAKTİK İLKELERİ KOYDU

Komünist Enternasyonalin faşizm konusunda yoğunlaşan 7. Kongresi sol sapmayı kesinlikle mahkum etti ve faşizm tehdidi altındaki işçi sınıfının yeni taktiklerini, ilkelerini saptadı.

Bu ilkelerin başlıcası, anti-faşist savaşımın bir cephe savaşımı olduğuydu.

Dimitrof'un faşizm üzerine raporunu kabul eden 7. Kongre, anti-faşist savaşımın bir kitle savaşımı olduğunu, işçi sınıfının savaşımının başarısının kesinlikle işçi sınıfı, emekçi köylü sınıfları, kapitalistleşmiş ülkelerde bile hâlâ nüfusun çoğunluğunu meydana getiren küçük burjuva katmanlar arasındaki sağlam ittifaka dayandığını söylüyor ve bu tabakaların tümünün istemlerinin, bu talepler sosyal demokrasinin ağzından bile dile gelse, işçi sınıfı ve onün partisi tarafından benimsenmesi ve bu talepler uğruna da savaşılması gerektiğini ortaya koyuyordu.

Yine 7. Kongre'de, birçok ülkede sosyal demokrasinin bir değişim içinde bulunduğuna dikkat çekiliyor, sosyal demokrat partiler içinde gerici (sağ) unsurların yanısıra ilerici (sol) unsurların da bulunduğuna; bu görmezlikten gelinirse, sosyal demokrasinin sağ unsurlarının Birleşik Cepheyi sabote etmelerinin kolaylaştırılacağına, sosyal demokrasi içindeki iki farklı çizginin mutlaka değerlendirilmesi gerektiğine işaret ediyordu.

Nihayet Dimitrof 7. Kongre'ye sunduğu fazişmle ilgili raporunda, sol yanılgıları şiddetle mahkum ediyor, burjuva demokrasisine karşı alınacak tavrı açıklıyordu:

«Biz anarşist değiliz ve bu bakımdan belirli bir ülkede bir siyasal rejim son derece kısıtlı hak ve özgürlükler sağlasa da, burjuva demokrasisi biçimine bürünmüş burjuva diktatörlüğü mü, yoksa açık faşizm şeklinde burjuva diktatörlüğü mü varolduğu sorusu karşısında kayıtsız kalamayız.»

Bugün 3. Enternasyonalin 7. Kongresinde 40 yıl sonra, tekelci sermaye yaşadığı için hâlâ bir tehlike olan ve inine tıkılamayan faşizmle savaşımda sağ ve sol yanılgılardan kurtulunabildi mi?

BİRKAÇ ÇAĞDAŞ ÖRNEK VERMEDEN GEÇMEYELİM

Bunca derse, deneye rağmen, faşizme karşı, tekellere karşı savaşım konusunda sosyal demokrasi ve sosyal demokrasinin solundaki güçler arasında sağ ve sol yanılgılar hâlâ sürüyor ve cepheleri, cephe savaşımının başarısını engelleyebiliyor.

En yakın, en güncel örneklerden biri İtalya. İtalya'daki tüm gelişmelere, İtalyan Komünist Partisi'nin elde etmiş olduğu bunca güce ve oya rağmen, sosyalistler Komünist Partisi'ni hükümete ortak etmemekte direniyorlar. Bu sağ yanılgı, İtalya'yı, neo-faşist (yeni-faşist) örgütlerin ve Kızıl Tugaylar benzeri, CIA ile ve faşistlerle ilişkileri bilinen sözde sol terörist grupların, bir kaosa sürüklemelerine neden oluyor.

En olumlu örneklerden biri olmakla birlikte, seçim öncesinde sosyalistlerle komünistlerin aynı yanılgılar yüzünden bir türlü anlaşamadıkları Fransa'da tarihsel iktidar fırsatı bu defa da kaçırılmış oluyor.

Şili'de acı Halk Birliği deneyi sırasında MIR'ın tavrı hatırlardadır. Allende'nin Halk Birliği'ne karşı goşist yanılgılarla tavır alan, birlik dışı kalan küçük burjuva kökenli goşist MIR hareketi ve onun Halk Birliği Hükümetini sürekli olarak soldan yıpratması, hattâ son zamanlarda işi silahlı eyleme vardırması, Şili'de faşist darbeyi kolaylaştıran nedenlerin başında gelmese bile önemlilerinden biri oldu.

Yine çeşitli Latin Amerika ülkelerinde terörist goşist, provokasyon çizgilerinin maceracı eylemleri Ortak Cephelerin oluşmasına ve işçi sınıfına büyük zararlar vermeye, faşizmin ekmeğine yağ sürmeye devam ediyor.

Portekiz örneği de var önümüzde. Sosyal demokrasinin sağ yanılgıları yanında, sol yanılgıları da sergilemesi bakımından oldukça öğretici bir örnek.

Portekiz'de neredeyse yarım yüzyıllık faşizm yıkılır yıkılmaz, devrimin o ilk «canım cicim» günlerinden hemen sonra, sosyalistler bir türlü ders alınmayan aslında sınıfsal konum ve tercihlerinin zorunlu kıldığı sağ yanılgılarla, komünistleri baş düşman bellediler. Bu arada Troçkist, Maoist ve benzeri ne kadar sapık çizgi varsa, Portekizde sözde «sol» tutum ve sloganlarla sağın provokasyonunda rol aldılar. Bir an, Portekiz'de yenilmiş olan yarım yüzyıllık faşizmin bir başka biçimde geri dönmesi bile söz konusuydu.

Bütün bu yanılgılara, Cephe oluşturmanın karşılaştığı güçlüklere rağmen çağımızda anti-faşist, anti-emperyalist cepheler sorunu kendisini büyük bir önemle dayatıyor.

YARIN

ÇAĞDAŞ ANTİ-FAŞİST, ANTİ-TEKEL, ANTİ-EMPERYALİST CEPHE SAVAŞIMI

---

yanlış duran

UZUN HİKÂYE

yazan: KEMAL AYDIN

-11-

«Arpa ek bari Duran,» diyorlar.

«Yok yok! Buğday ekeceğim... Zamanı geçmiş değil, daha yetişir.» diye kükrüyor.

Döşeme yokuşunun üstünden yıkıldı yıkılmak üzere olan güneşi bazı bazı bulutlar örtüyor. Boşalmış, güneşlenmiş, açık, sise benzeyen bulutlar. Duran, çamuru koyulaşmış, yapışkınlaşmış Dede yokuşunun ilk bölümünü ırgın ırgın çıkıyordu. Uzun bir kışı kemire kemire bitirmişliğin zayıflığı, halsizliği, bezginliği. Hattâ sertekli bile. Bol gelen pantolonu, ceketi yama üstüne yamalı. Yamalı şapkası yan dönmüş, tıraş zamanı çoktan geçmiş saçı sakalı dersen öylesine... Sallanıyor ha sallanıyor. Başı önde. Menşur uzun Dede Yokuşu'nun yarı kısmında sağda Alifakı Camisi var. Caminin odası da var dibinde. Oraya kadar çıkmıştı.

Başı alabildiğine öne yıkık olduğundan karşısından gelen uzun boylu adamı hiç görmedi. Ama uzun boylu adam onun dengine geline durdu. Yukardan aşağı Duran'ın üstüne eğilerek:

«Ulan dürzü, yeri satın mı?» diye çıkıştı.

Duran olduğu yere zınk diye durdu, sadece bön bön bakmağa başladı.

Uzun adam tok, acar, acımasız sesini hiç de kısmadı:

«Senin tarlayı bu gün Çandımın Sahtekâr Ahmet ekti... Satmışsın diye duydum. Tarla satılır mı lan dürzü?»

Duran:

«Neeeh,» diye hıçkırdı.

Uzun adam:

«Evet! Boncukçu Mehmed'in yeşil motoruyla ekti bugün. Ben de şimdi Kulacadan geliyorum.» Başka konuşmadı, Dinç, uzun bacaklarıyla adımladı gitti.

Duran öyle şaşırmıştı ki! Orada öylecene boyuna bakıyordu. Uzun adam gittikten, yokuştan aşağı inip, kellesi kayıp olduktan sonradır ki şaşkınlığı geçti. Hatta serteldi bile:

«Yalan,» dedi, «Uzun Sadık beni alay ediyor. Dürzünün işi gücü insan alay etmek. Ulan Uzun Sadık, üç metre boyunla öyle yakışıyor ki beni eğlenmek. Sahtekâr Ahmet benim tarlamı neye eksin? Benim o adamla bir alışverişim yok, konuşmuşluğum bile yok. Uzun deyyus madem şaka canın istiyor, git başkasına yap, beni mi buldun şu yorgun ırgın zamanımda? Tarla lafını çok ettiğimi biliyor da, goya beni kızdırmak istiyor. Sadık beni sever canım, sevdiğinden yapar şakayı. Demek Uzun Sadık inek alacağımı, nasıl alacağımı biliyor mutlaka... Hadi lan uzun deyyus, alacağın olsun, seni de bir gün ben hoplatmazsam eğer... Bana da Duran demesinler.»

(DEVAM EDECEK)

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Kâmran İnan destekli tırmık

Sabahleyin geldik. Masamıza yerleştik. Bir yandan sabah kahvemizi höpürdetirken, bir yandan gazeteleri karıştırıyor, bir yandan da **«bugün neyi yada kimi tırmalayacağız»** diye düşünüyorduk.

Sıra **Tercüman'ı** okumaya geldi. İlk sayfaya şöyle bir gözattık. İkinci sayfaya şöyle bir göz... atıyorduk ki Kâmran İnan'ın güleç fotoğrafını, altında AP Bitlis Senatörü yazan imzasını gördük. Yazısının başlığı daha da ilginç: **Adalet Partisi...**

— Hımmmm... Bunda bir şeyler var, deyip **Tercüman'ı** bir yana ayırdık.

Ardından **Politika'ya** da biz göz attık. Birinci sayfada bir haber: **«AP muhalefetinin yeni başkan adaylarından biri de Şinasi Ertan»**mış...

— Amanin, ne oluyor? Süleyman Demirel'in suyu ısındı mı yoksa? diye sorup, ilkin **Politika'daki** haberi şöyle bir iyice okuduk.

Çeşme'de lüks bir otelde düzenlenen ve tekelci sermayenin İzmir kanadının elebaşılarından **DYO'cu Yaşar** Holding tarafından finanse edilen, **«AP'yi yenileştirelim»** konulu seminerin kahramanlarından **Şinasi Ertan'ı, AP'**ye Genel Başkan yapmaya hazırlananlar varmış meğer...

Şinasi Ertan: Yani tekelci sermayenin çeşitli örgütlerinin **«gülleri»**nden ve **«bülbül»**lerinden bir modern iş adamı...

Haberin içinde bir başka cümle: **«AP önümüzdeki günlerde büyük gelişmelere gebedir...»**

— Anlaşıldı, dedik kendi kendimize, **bugünkü Tırmık'ı tek başımıza yazmayalım. Kamran İnan'la birlikte yazalım. Bir ondan; gerekirse bir bizden...**

Tercüman'ı birelimize aldık. Öteki elimizle masanın üstündeki makasa uzandık...

****

Haydi bakalım, bir Kâmran İnan'dan, gerekirse bir bizden...

Kâmran İnan yazıyor:

«... Adalet **Partisi'nin kuvvetlenmesi yenilenmesini gerektirmektedir. Bu itibarla siyasi hayatımızın önemli meselesi Adalet Partisinin kendisini yenilemesi, yeniliğe yönelmesi olmaktadır...»**

(Hımmmm... Bu AP'de yenilenme, yenileşme gibi laflar sıkça edilmeye başla mı, bu pek hayra alamet değildir! Neyse; biz devam edelim...)

«... Politika ileriye yöneliktir. Yapılan yapılmıştır. Yapılması gereken önemlidir. Demokrasinin esasında, yenilik yenilenme yatar...»

(Amanin... Amanin... Bu Kâmran İnan'ın dilinin altında bir bakla filan mı var? Ne demek oluyor bunlar? Ne demek oluyor **yenilik, yenilenme** gibi sözler? İyisi mi biz bu Kâmran İnan'ın bu bölümdeki laflarını eksiksiz alalım...)

«... İngiliz Muhafazakâr Partisi -İsmine rağmen- Churchill'den bu yana Eden, Mac Millan, Heath, Thacher ile kendisini yenileyerek gelmiş, İşçi Partisi aynı şekilde Wilson'dan geçerek Callaghan'a gelmiştir. Alman Hıristiyan Demokrat ve Sosyal Demokrat Partilerinde aynı gelişmeler olmuştur. Fransa'da 5'inci Cumhuriyetin başladığı 1958 yılından bu yana bütün siyasi partiler bünye, hattâ isim değiştirmişlerdir.

......

Demokrasilerde şahısların, liderlerin değil, Milletin iradesi hakimdir. Millet bu iradesini hassasiyetle kullanır, devir etmez. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra İngiliz milleti, bu duygularla, milli kahramanları Churchill'i iktidardan düşürmüştür. General De Gaulle 1969 yılında, çok güçlü çıktığı bir seçimden hemen sonra, bir referandum vesilesi ile Fransız Milletine «Ya benim dediğim olur, veya ben giderim» dediği zaman Fransız milleti kendi iradesini hakim kılmış ve kendi kurtarıcılarının ayrılmasına müsaade etmiştir. Demokrasilerde ferdi kült ve değişmezlik, vazgeçilmezlik yoktur.»

(Al bakalım... Bu laflar eğer Süleyman Demirel'e söylenmiyor ise kime söyleniyor? Örneğin bizim gece bekçisi Süleyman Efendiye mi? Yok yok, cidden bir şey var bu işte. Acep baklanın tam olarak ağızdan çıktığı bir paragraf var mı ileride? Hele bir onu arayalım)

......

«Vatandaşlar, partimizi güçlü görmek istemekte, zayıflamasına gönülleri razı olmamakta ve partiye zarar verebilecek tutum ve davranışlardan rahatsız olmaktadır. Bu itibarla hiç kimsenin partiyi zayıf düşürmeye, sıkıntıya sokmaya hakkı yoktur. Şahıslar parti menfaati önünde geriliyebilmelidir......»

Varmış, Evet... Kâmran İnan'ın baklayı tam olarak ağzından çıkardığı bir pragraf varmış...

Yani...

Yanisi, **yandı gülüm keten helva...** Süleyman Demirel'in suyu ısınmıştır. Ama tasası hiç olmazsa, bu yazıda bize düşmedi.

Dahası, allah razı olsun Kâmran İnan'dan bu sıkışık günümüzde omuz verdi de elbirliği ile Tırmık'ı bitirdik...

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

İkinci Bölüm

Askeri Savcı Turgut Akan'ın iddianamesinde Türk Nazileri

Ender Kâmil Boyacı

-42-

«Görüşme Türkeş ile benim aramda yalnız başbaşa bir kayanın üzerinde geçti. Orada on dakika kadar konuştuk. İlkönce ben memleketin panoramasını çizdim. Kendilerinin Basında, Orduda, Üniversitede, münevverler arasında nasıl tanındıklarını söyledim. IRKÇI, TURANCI tanınıyorsunuz. Biz gerici tabana basmak istemiyoruz. A.P. kanadında da gözüküyorsunuz, dedim. İlkönce bu durumu ispat edecek deklarasyonlar verin, dedim. Bana vaziyetin benim düşündüğüm gibi olmadığını söyledi. Tamamiyle fikirlerimi reddetti. «Bizi çekemeyenlerin, C.H.P.'nin uydurmalarıdır, bunlar. Ben Türkiye'de ve dünyada tanınmış bir insanım, büyük kuvvete sahip bir liderim. Şayet bütün 22 Şubatçılar da benim liderliğimi kabul eder, emrime girerlerse, onlara çalışmak için vazifeler verebilirim. Başka türlü birleşme imkânı yoktur. Kararlıyız.» dedi. Ben böyle bir teklifi hiç beklemiyordum. Çünkü oraya birleşme için görüşmeğe gelmemiştik. Fikir yoklaması yapacaktık. Şaşırdım, derhal cevap vererek bugünkü şartlar içinde böyle bir şeyin imkân dahilinde olmadığını bildirdim. Konuşmamız bitmiştir» diyerek kalktım...» (Aydemir'in Hatıraları, s.228-229).

Türkeş ile anlaşmanın mümkün olmaması üzerine darbeci gruplar arasında yapılan görüşmeler sonunda, son toplantıda 14'ler, 11'ler ve D. Seyhan N. Ünsalan grupları açıkta kalırlar: Mustafa Ok ve Bahtiyar gibi kişiler ise her tarafta ilişki kurmuşlardır, özellikle Türkeş onları cezbetmektedir.

ASKERÎ SAVCI AKAN'IN İDDİANAMESİNDE TÜRK NAZİLERİ:

21 Mayıs darbesinin uyanık finans-kapital tarafından zamanında teşhis edilmesi ve hikmetli mübarek İsmet Paşa'nın bir falcı gibi, 15 Mayıs 1963 günü «Önümüzdeki günlerde önemli olaylar olacaktır» kehanetini (daha doğrusu gerçeği) savurması üzerine, alınan tertibatla, Aydemir grubu -14'ler grubu- ve 11'ler (Hava Cuntası) grubu, Yassıada sakini Demokrat Parti çetesinin öcü alınırcasına çeşitli işkence ve eziyetlerden geçtikten sonra, Mamak Askerî Mahkemesinde yargılamalara başlanmıştır.

12 Mart sonrası Sıkıyönetiminin İstanbul Adlî Müşaviri olarak ün yapan Turgut Akan, 7 Haziran 1963 günü iddianamesini okumaya başlıyordu. Aydemir grubunun 21 Mayıs hükümet darbesi teşebbüsü hareketi konumuz dışında kaldığı için buraya almıyoruz. Türk Nazileri olarak tarihe geçecek olan 14'ler ve özellikle Türkeş ve arkadaşları için savcının düzenlediği bölüm, en azından 1944 yılındaki iddianame kadar ilgi çekicidir.

İDDİANAMELER:
İKİNCİ İHTİLAL GRUBU (ONDÖRTLER)

«27 Mayısta Ordu iktidarı ele geçirdikten sonra M.B.K.sini teşkil eden zevatın mühim bir kısmı, verdikleri söze uygun olarak bir an evvel demokratik düzene girme çabasını gösterirken içlerinden 14 kişi seçimsiz olarak iktidarda kalma arzusunu izhar ettiklerinden 13 Kasım 1960 tarihinde M.B.K.den tasfiyeye tâbi tutulmuşlardır. Hariciye Vekâletinin dış görevlerine müşavir olarak tâyin edilen 14'lerin yurt dışında birbirleriyle temas kurdukları gazetelerde dahi ilân edilmişti. Nitekim 14'lerden bazılarının Bruxelles'de yaptıkları toplantıda, Türkiye'ye döndükten sonra takip edecekleri hareket tarzı müzakere mevzuu olmuş, Orhan Kabibay ile Alpaslan Türkeş, Türkiye'deki faaliyet için liderlik mevzuunda anlaşamamışlardır. Fakat 14'lerin bir iç meselesi telâkki edilen bu durum umumî efkâra açıklanmamış ve her ferdin müstakil bir siyasî yol takibinde serbest bulunacakları ilân edilmişti.

«14'lülerin, aslında kendilerini koparan arkadaşlarına kin besledikleri, hem bidayette fikirlerini terviç etmeyen Ordu üst kademesinin ve Hükümetin tutumunu tenkid mevzuu yaptıkları biliniyordu. Nitekim Türkeş, yurda döndükten sonra verdiği 2 Mayıs 1963 tarihli beyanatında (Bir taraftan millet çoğunluğunun itimadından mahrum siyasî bir ekip 27 Mayısı istismar etme ve demokrasi rejimini yabancı unsurlarda iktidar ve tahakkümü devam ettirme çabası içindedir) demek suretiyle ve başka bir beyanatında ise, (Millet itimadına mazhar, itibarlı bir hükümet ve âdil, çalışkan, faziletli dâva, istek ve ıstıraplarına karşı hissiz ve ilgisiz bir idare istiyor. Millet kaderinde sorumlu olanlar kendihasis ve haris emellerini gerçekleştirmek için milleti bölme ve birbirine düşürme ve devletin teminatı olan müesseseleri kendi zümrevî menfaatlerine âlet etme ve baltalama gayreti içindedir) dedikten sonra ilk çareler olarak, bugünkü Hükümet Başkanının çekilmesi, Millî Koalisyona gidilmesi tavsiye edilmektedir. Bütün bu konuşmaların, hükümeti iş göremez hâle sokmağa çalışan siyasî ekipleri, gayrı memnunları kendi tarafına çekmek için bölücü faaliyeti devam ettirmek arzusuna maksur olduğu gözden kaçmamıştır.

«14'lerin ihtilâlci unsur olarak faaliyetlerinin menşeli 13 Kasım olayından sonra başlamakla beraber, asıl taazzuyu Türkiye'ye döndükten sonra başlar. Bu faaliyetleri şu şekilde hülâsa edilebilir:

A) 14'LÜLERİN SİYASÎ FAALİYET VE TEMASLARI:

«Kendilerini kendi bünyelerinden koparıp atan eski M.B.K.sine kinleri olduğu ifade edilen 14'lülerin, bu arada 27 Mayıs istimarcılığından hayli zarar görmüş olan eski arkadaşlariyle muhtelif temas ve yakınlaşmaları olmuştur. Bilhassa 14'lülerin Haydar Tunçkanat, Mucip Ataklı, Emanullah Çelebi ile münasebetleri ve ihtilâlci gruplarla kapalı veya açık temaslara kadar uzandığı hissini vermiştir.

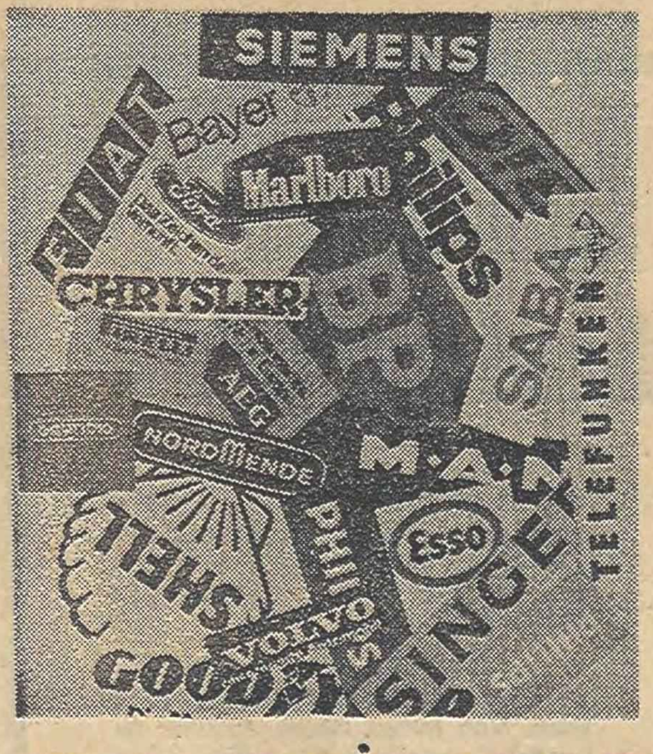
«14'lülerin siyasî faaliyet ortamı, ya bir siyasî partiye intisap veya siyasî bir doktrin derneği kurma şeklinde tezakür etmiştir. Siyasî partilerden birinden teklif alındığı halde bunlara iltihaka yanaşılmamış, ancak siyasî bir dernek formülü altında ilk ihtilâl teşkilâtı hazırlanmış ve 27 Mayıs 1963 günü bu derneğin Ankara'da açılması kararlaştırılmış idi. Hazırlanan tüzüğe göre bütün Türkiye'ye şâmil, teşkilâtlı bir akademik siyasî dernek şeklinde tezahür edecek olan bu teşekkül, umdeleri geniş halk kütleleri tarafından anlaşılmaya başlanınca siyasî bir parti haline ifrağ edilecekti. Haddizatında bu maske altında çalışır görülerek sinsi faaliyetlerde bulunmak isteniyordu.

«14'ler de bu gayeyi temin için teşkilâtlanmaya başladılar. Hazırlık plânları Alparslan Türkeş tarafından hazırlanıyor ve perde önü faaliyetleri Muzaffer Özdağ tarafından icra ediliyordu. Türkeş'in evinde yakalanan ve özel dosyasının 45 numaralı evrakını teşkil eden Arap harflariyle yazılı kuruluş plânına göre ihtilâl karârgâhı üç şube halinde çalışacaktı:

1 — İstihbarat,
2 — Harekât,
3 — Personel.

«Harekât kısmı Kabibay ve Özdağ, İstihbarat kısmı Kaplan ve Muammer Şahin, personel kısmı Numan Esin ve Rıfat Baykal tarafından tedvir edilecek; ayrıca Fazıl Akkoyunlu ve İrfan Solmazer propaganda işi ile de uğraşacaklardı.

(DEVAM EDECEK)

ÇOKULUSLU 25 AMERİKAN TEKELİNİN 1977 YILI KÂRLARI 84 MİLYAR DOLARI BULDU

★ AMERİKAN TEKELLERİNİN KÂRLARI GEÇEN YILA ORANLA YÜZDE 11 ARTTI...

★ EN ÇOK KÂR EDEN TEKEL AMERİKAN TELEPHONE TELEGRAPH...

İSTANBUL, (İSTA)

Kapitalist ekonomik sistemin önemli bir kısmını denetimi altında bulunduran 25 çok uluslu ABD tekelinin kârları 1977 yılı içinde yüzde 11 oranında artarak toplam olarak 84 Milyar dolara ulaşmıştır.

Kapitalist ekonomik sistemin önemli bir kısmına hâkim olmakla yetinmeyip, kapitalist sistem içinde yer alan küçük az gelişmiş ülkelerdeki hükümetleri istedikleri yönde oluşturan ve gerektiği zaman darbeler düzenleyen ABD tekellerinden en büyük 25'i kârlarını 1977'de de arttırmışlardır. Söz konusu ABD tekellerinin satışları ise yüzde 13 oranında artmış, 25 çokuluslu tekelin 1977 yılı ciroları 1.615.198 milyon doları bulmuştur.

1977 yılı içinde en büyük kârı sağlayan tekel Amerikan Telephone Telegraph olmuştur. ATT'nin kârı 1977'ye oranla yüzde 17 oranında artarak 4 milyar 467 Milyon dolara ulaşmıştır. ATT'nın 1977 yılı cirosu ise 36 Milyar doları bulmuştur. Kârlılık açısından General Motors tekeli ikinci sırayı almış, 197 yılında kârını bir önceki yıla yüzde 15 arttıran General Motors 3 Milyar dolar net kâr elde etmiştir.

Çokuluslu ABD Tekelleri 1977'de ne kadar kar etti?..

ŞİRKETLER	(Milyon Dolar) 1977 KÂRLARI	(Yüzde) 1976'YA GÖRE ARTIŞ
Amerikan Telephone Telegraph	4.467	17
General Motors	3.338	15
İnternasyonel Business Mach.	2.719	13
Exxon	2.410	—9
Fort Motors	1.673	70
General Elektrik	1.088	17
Standart Oil Co. Of. California	1.061	15
Standar oil (İndiana)	1.012	14
Mobil Oil	1.002	6
Texaco	961	7
Sear, Roebuck	899	45
Gulf Oil	752	—8
Shell Oil	735	4
Atlantic Dichfield	701	22
Bastman Kodak	643	—1
İnternational Telephone Teleg.	563	14
General Telephone Elek.	560	23
Dovv Chemical	556	—9
Du pont	545	19
Phillipis Petroleum	517	26
Procter Gable	487	9
Caterpiller Traktor	445	16
Tenneco	427	10
Reynolds Indastries	423	20
Aetna Life Casualty	418	99
TOPLAM	84.383	11

Demokratik Örgütlerden Haberler

BAKIRKÖY HALKEVİ YENİDEN AÇILDI

İSTANBUL, (İSTA)

Halkevleri Merkez Yürütme Kurulu'nca 3 Mart 1978 tarihinde kapatılan Bakırköy Halkevi, Genel Merkezce atanan yeni Yönetim Kurulu'nun çalışmaları ile açılmıştır.

Yeni Yönetim Kurulu eski Yönetim Kurulu'nun Halkevini ticari amaçla kullandığını, kişilere özel çıkar sağladığını belirtmişler ve «eski Yönetim Kurulu döneminde yapılan yolsuzlukların kovuşturulması için yasal işlemlere başlandı» demişlerdir.

Ayrıca, Bakırköy Halkevinin yönetmelik ve amacına uygun bir işlerliğe kavuşturulması için yeni bir çalışma dönemine girildiği ve bu çalışmaların demokratik güçlerin birliği yolunda sürdürülmesinin kararlaştırıldığı da belirtilmiştir.

TÖB-DER İZMİR ŞUBESİ, ÜYELERİNİN «FAŞİZME İHTAR» EYLEMİNE YOĞUN BİR ŞEKİLDE KATILDIĞINI AÇIKLADI.

TÖB - DER İzmir Şubesi basına yaptığı yazılı bir açıklama ile üyelerinin 20 Mart günü DİSK'in öncülüğünde gerçekleştirilen «Faşizme İhtar» eylemine yoğun bir şekilde katıldığını açıklamıştır.

Basına yapılan yazılı açıklamada, bu ihtar eyleminin doğru kavranabilmesi için, ülkemizin içinde bulunduğu durumu çok iyi anlamak gerektiği belirtilmiş ve özetle şunlara yer verilmiştir.

«Ülkemizi faşizmin karanlığına asla terk etmeyeceğiz. 20 Mart'ta olduğu gibi, işçi sınıfımız ve diğer emekçi kardeşlerimizle birlikte faşizme karşı direnişi yükseltmeye, onu tarihin çöp sepetine atmaya kararlıyız.»

İGD MANİSA ŞUBESİ: SALDIRI VE BASKILAR MANİSA'DA HIZLA İLERLEYEN İGD HAREKETİNİ DURDURAMAZ

İGD Manisa Şubesi Başkanı Adnan Dirier, şube adına bir açıklama yapmış ve Manisa'daki İGD'lilere yapılan saldırı, baskıların hızla ilerleyen İGD örgütlenmesini durduramayacağını belirtmiştir.

Dirier, Halkevleri Manisa Şubesi Başkanı Alirıza Erdurak'ın, İGD Manisa Şubesi Saymanı Vedat Karayılmaz'ın evlerinin polisçe gerekçesiz ve izinsiz arandığını, evde bulunan kitaplara elkonduğunu ayrıca, üç İGD üyesinin gerekçesiz olarak gözaltına alındığını belirtmiş ve «İçişleri Bakanı'nın (kişilerin okuduğu kitaba göre değil, yaptığı işe göre işlem yapılacaktır) demecinden sonra, polis yetkililerinin yaptıkları bu hareketleri [illegible] ediyoruz» demiştir.

HALKEVLERİ İSTANBUL EYÜP ŞUBESİ 6. OLAĞAN KONGRESİ YAPILDI.

Halkevleri Eyüp Şubesi 6. Olağan Kongresi 2 Nisan 1978 günü yapılmış ve kongrede, emperyalizmin gizli ve açık faşist örgütlerinin kapatılması, faşist cinayetlerin katillerinin bulunarak, hesap sorulması istenmiştir. Seçimler sonucu Mustafa Dinçer başkanlığa getirilmiştir.

Kongrede Ulusal Demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini bozan tüm görüşlere karşı savaşım verilmesi ve DİSK'in öncülüğünde kutlanacak olan 1 Mayıs İşçi Bayramı'na katılma yolunda karar alınmıştır.

Kongrede ayrıca, T.C.K.'nun 141. ve 142. maddelerinin kaldırılması, MHP ve yan örgütlerinin, kontr-gerilla, Dev - Kurt gibi emperyalizmin gizli ve açık örgütlerinin kapatılması, faşist cinayetlerin katillerinin bulunması, hesap sorulması istenmiştir.

Türkiye'deki traktörlerin büyük bir bölümü amaç dışı kullanılıyor

ADANA (AA)

Türkiye'de varolan Traktörlerin yüzde 35'inin tarım alanı dışında kullanıldığı ve bu nedenle tarım makinalaşmasının ağır yürütüldüğü belirtilmiştir.

Adana Köy Kalkınma Kooperatifleri Birliği yöneticileri ülkemizde Traktör açığının büyük olduğunu ve ulusal Traktör Sanayii kurulmadığı sürece bu açığın kapanmayacağını belirterek şöyle konuşmuşlardır:

«Ülkemizde halen 230-240 bin civarında Traktör bulunmaktadır. Bu Traktörlerin yüzde 35'i amaç dışı kullanılmaktadır... Bazıları yabancı sermaye ile kurulmuş bulunan firmalar yılda yaklaşık 40 bin civarında Traktör imal etmektedirler. Mevcut Traktörlerin büyük kısmının da eskiyerek kullanılmayacak duruma geldiği dikkate alınınca bu günkü yerli imalatla Traktör açığını kapatmanın mümkün olamıyacağı ortadadır. Bu sorunun köklü çözümü, ulusal Traktör Sanayiinin bir an önce kurulması, geliştirilmesi ve tarım makinalarının kooperatif kanalıyla kullanılmasına bağlıdır. Yabancı sermayeye bağlı montaj işlemleri ile Traktör sorunu çözümlenemez. Halen ülkemizde 500 hektar tarım arazisine bir Traktör düşmektedir.»

Cerrahpaşa Hastanesinde çalışanların iş güvenlikleri yok...

İSTANBUL (İSTA)

Cerrahpaşa Hastanesinde daha önce meydana gelen ve bir işçinin mutlak bir ölümden dönmesine neden olan gelişmeye rağmen Merkez Atölyede iş güvenliği önlemi alınmamaktadır. Önceki gün yine Hastanede bulunan Merkez Atölye bölümünde Oksijen Tüpü'nün alev alması nedeniyle yangın çıkmış ve önemli bir tehlike atlatılmıştır. Bilindiği gibi aynı Atölyede içinde Tiner olan bidonu kaynak makinasıyla kesmesi istenen işçi bidonu keserken ağır biçimde yaralanmıştı. İş güvenliği konusunda görüşlerine başvurduğumuz hastane işçileri Tamir Atölyesinde çalışan işçilerinde diğer Hastanede bulunanlar gibi işçi sayılmadıklarını, ancak zor koşullarda çalışmaya itildiklerini belirtmişler son olaylar bunun birer somut kanıtıdır demişlerdir.

Genel-İş Sendikası İzmit Şube Başkanı Nafiz Bostancı

Gölcük Belediyesinden atılan işçilerin işe alınmaları için çalışılıyor

★ GENEL-İŞ SENDİKASININ MİMARSİNAN BELEDİYESİNDE ÇALIŞAN ÜYELERİ ADINA TOPLUSÖZLEŞME İMZALADIĞI AÇIKLANDI

KOCAELİ (İSTA)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının Gölcük Belediyesi işyerlerinde, önümüzdeki günlerde toplusözleşme görüşmelerine başlayacağı açıklanmıştır.

Genel-İş Kocaeli Şube Başkanı Nafiz Bostancı, bu konuda yaptığı açıklamada, temizlik işleri dışında tüm işyerlerinde görüşmelerin yakında başlayacağını belirterek, özetle şunları söylemiştir:

«Gölcük Belediyesinin tüm işyerlerinde toplusözleşme yetkisi Genel-İş'te iken, temizlik işlerinde gerici eğilimli sarı bir sendika, işverenin de desteğini görerek, yetkiyi almıştır. Genel-İş Sendikası olarak, yapacağımız toplusözleşme görüşmelerindeki istemlerimizin başında, işten çıkartılan işçilerin tekrar işe alınmaları olacaktır Bu konuda hiçbir taviz vermeyeceğiz.» demiştir.

MİMARSİNAN BELEDİYESİNDE SÖZLEŞME İMZALANDI

Diğer yandan Genel-İş Sendikası, Mimarsinan Belediyesinde çalışan üyeleri adına Toplu İş sözleşmesi imzalamıştır.

Yapılan sözleşme hakkında bilgi veren Genel-İş Sendikası Bölge Sekreteri Kemal Uğurlu özetle şöyle demiştir.

«Daha önce Sendikamızla Mimarsinan Belediyesi arasında başlatılan Toplu İş sözleşmeleri müzakereleri sonuçlanmış ve törenle sözleşme aramızda parafe edilmiştir.

Toplu İş sözleşmesi ile üyemiz işçilere günlük ücretlere 1 ve 2. yıl olmak üzere toplam 100 TL'lik ücret artışı, yıllık ücretli izinlerde 1 yıldan 5 yıla kadar olanlara 25,5 yıldan 15 yıla kadar olanlara 30, 15 yıldan fazla olan işçilere 55 iş günü ücretli izin sağlanmış risk zammı 15 lira olarak sorumluluk zammı 20 lira olarak ve yıllık kıdem zammı için her sene 2 lira olarak kabul edilmiştir. Ayrıca üyemiz işçiler yine diğer sosyal haklardan da yararlanmışlardır.»

Kömür havzasında işçilerin kıdem tazminatları ödenmiyor

★ EMEKLİLİK HAKKINI KAZANMIŞ AMA KIDEM TAZMİNATLARINI ALAMAMIŞ 4 BİN KADAR MADEN İŞÇİSİ GÜÇ KOŞULLAR İÇİNDE

ZONGULDAK (İSTA)

Ereğli Kömür İşletmeleri'nde çalışan ve 1978 tarihinde emeklilik hakkını kazanmış 4000 kadar işçi kıdem tazminatlarını alamamaktadırlar.

Sigortaya 500 milyon liranın üzerinde prim borcu olduğu belirtilen Ereğli Kömür İşletmelerinin kıdem tazminatlarının ödenmesi konusunda gerekçe gösteremediği bildirilirken, Zonguldak Maden İşçilerin Sendikası'nın somut bir önerisi ve girişimi olmamaktadır.

Kıdem Tazminatı ödenmemesi gerekçesinin kömür havzasında yeterli organizasyon bulunmaması ve işletmenin zarar etmesi gösterilemeyeceği de belirtilirken Kıdem tazminatlarının kısa bir dönem içinde ödenmesi istenmekte; EKİ'nin zarara uğramasının 4.000 işçiyi etkilemesi olumsuz karşılanmaktadır.

Kimya ve Petrol işçileri 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Alanında kutlanmasını istediler

İSTANBUL (ÖZEL)

Türkiye Petrol ve Kimya Sanayi İşçileri Sendikası'nın İstanbul 2 No.'lu Şubesi'nin 1. Olağan kongresi 2 Nisan Pazar günü 180 delegenin katılımıyla yapılmış, kongre sonunda Mustafa Tosun tekrar Şube Başkanlığına Metin Altınışık, Cemil Tufan, İbrahim Ergün, Üstün Tiryaki, Mehmet Eser, Osman Keskin, Sevim Arı, Abdullah Şahin, Cafer Doğan ve Ziya Baran Yönetim Kurulu Üyeliklerine getirilmişlerdir.

Kongre'de aşağıdaki kararlar alınmıştır:

1) — 1 Mayıs Bayramının 1 Mayıs Alanında kutlanması
2) — Faşizme karşı etkin mücadele verilmesi, demokratik güçlerle güç ve eylem birliği yapılması
3) — 141-142'nin kaldırılması için etkin mücadele verilmesi
4) — Toplu faşist cinayetlere karşı etkin önlem alınması için Hükümete başvurulması, saldırıların kaynağı MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması için mücadele verilmesi
5) — Kıdem tazminatının vergi dışı bırakılması
6) — Asgari geçim indiriminin derhal çıkarılması
7) — Kadın işçilerin 18 yaşından önceki çalışmalarının emekliliğe sayılması.

Lastik-İş Goodyear'da ek protokolle işçi ücretlerine zam sağladı

Good-Year Lastikleri A.Ş işyerinde çalışan 900 işçinin ücretlerine 1 Nisan 1978 tarihinden geçerli olmak üzere 25 lira zam yapılmıştır. DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası Kocaeli Şubesinden edilen bilgiye göre ek protokolle alınan bu hakkın yanı sıra işçilere 4 Nisan Salı günü 3 bin lira süper prim ödenecektir.

BUNALIM VE GÖRÜNTÜLERİ

Toplu işten çıkarmalar ve tensikatlara tepkiler - 3

Çimse-iş Sendikası İstanbul Şube Sekreteri Hasan Ibiş:

"İşverenler bazen kıdemli işçiyi atarak yerine yeni işçi alıyorlar,,

Çimse - İş teşkilatı olarak, işkolumuz önemli bir hammaddeyi yani ithal malı hammaddeyi gerektirmediği için bu şekilde toplu işçi çıkarmalar bizim işkolumuzda pek olmuyor. Fakat bazı işyerlerinde işverenler, toplu işçi çıkarmaya sebep olarak üretimi azalttıklarını ve tensikata gittiklerini bahane ederek, daha ziyade kıdemli işçileri tasviye ediyorlar, bir süre sonrada bunların yerine asgari ücretle yeni işçiler alıyorlar.

Buradan da anlaşılıyorki işverenler böylece kıdem tazminatlarının yükselmesini önlemek istiyorlar.

Toplu izine çıkarmalar, eğer bunu uygulayan fabrikanın herhangi bir tamir veya tasviye veya buna benzer bir durumda ise elbette bu toplu izine çıkarmalar işçi için olmasa bile müessese için bir yerde faydalıdır. Ben Türkiye'de bir fabrikanın toplu izine çıkararak bir tadilat yada bir tamirat yaptığına şahit olmadım. Toplu izine çıkarmalarda mutlaka üretimin düşük olduğu aylar ve satışın düşük olduğu aylar elbetteki gözönünde tutularak işveren bunu mutlaka kış aylarına rastlatacaktır. Bu da işçilerin lâyıkı veçhile izin yapamayan işçilerin üstünde psikolojik bir iş düşüşü yapar işçilere sosyal yönden herhangi bir dinlenme sağlamaz. Bu nedenle toplu izine çıkarmaları mahzurlu görüyoruz.

Kıdem tazminatının değerlendirilmesine geçmek isterim. İşçinin emekliye ayrıldıktan sonra yani başkasının verdiği yapma ezikliği ile ayrılmıştır. Emekli olduktan sonra işçinin eline geçecek para ile kafasında arzu ettiği hiç değilse bir fabrika kuramaz ise de, her hangi bir küçük işletme açmak suretiyle «kendi iradem ve kendi emrimle çalışabileyim» şeklindeki bir düşünceyi gerçekleştirebilmesi için işçinin kıdem tazminatı ne kadar artarsa o kişinin emekli olduktan sonra yapacağı iş memleket ekonomisine katkısı olur. Ve o kişinin dünyaya gelip gitme arasındaki kafasında arzu ettiği her hangi bir işletmeciliğe gitmesini temin eden bu paraya vergi yüklenmemesi gerekir.

Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu üyesi YSI-İş Sendikası Genel Sekreteri Ismet Acar:

"Sendikalar toplu işten çıkarmalara karşı mücadele açmak zorundadır,,

Biz Yol - İş Federasyonuna bağlı YSİ-İŞ Sendikası olarak şunu öncelikle belirtmek isteriz ki... biz İş Yasasındaki 13, 17 ve 24. maddelerin anti-demokratik olduğunu ve bunların yasadan çıkarılmasının gerektiğini savunuyoruz. Bunu çalışma raporlarımızda da dercetmiş bulunuyoruz. Ancak şunu da söylemek gerekir ki bu yasalar durup dururken kendiliğinden elbette kalkmayacaktır. Bütün mesele sendikalar bu toplu işten çıkarmalar karşısında kararlı bir şekilde işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda mücadele açmak zorundadırlar. Nitekim biz kendi işkolumuzda bunun mücadelesini vermekteyiz. Örneğin son zamanlarda Asil Çelik Fabrikası inşaatında çalışan 850 üyemiz, işten çıkarılan arkadaşlarının tekrar işe alınmaları için 5 gün direniş yapmışlardır.

Ekonomik önlemler konusunda hükümetin yapacağı en önemli girişim ithalatın ve ihracatın devletleştirilmesi olmalıdır. Bu iş tekelcilerin elinden kurtarılmalıdır.

Hükümetin ekonomik önlemler konusunda bugünkü politikasının geçici olduğu bir gerçektir. Bunlar belki kısa vadede yararlar sağlayacaktır ama bu dar boğaz bize göre aşılmış olmayacaktır.

Kıdem tazminatlarının vergilendirilmesi konusunda açıklamak zorunda olduğumuz nokta kısa süre önce çıkarılan yasalarda geriye gidişin özellikle bu iktidar döneminde sözkonusu olmayacağına inanmaktayız. Bu açıdan herhangi bir geriye dönüş yasalaşsa bile bu geçerli olmayacaktır. O nedenle şimdiye kadar bunun aksini yapan iktidarlar gitmiştir. Bunun aksini yapacak olan iktidarlar olursa onlarda gidecektir. Bu bakımdan Türkiye'de çalışanların haklarının geriye götürülmesine kimsenin gücü yetmez.

Bizim işkolumuz bilindiği gibi işçi sirkülasyonu yapan işkoludur. İşçiler geçici daha doğrusu mevsimliktir. Şunu söylemek istiyorum ki toplu işten çıkarmalar özellikle bizim işkolumuz açısından daha yaygındır. Bizim bu konuda en çok üzerinde durduğumuz nokta, işçilerin sendikal faaliyetleri nedeniyle işten çıkarılmalarıdır. Buna hiçbir zaman tahammül göstermedik.

Faşistler Malatya'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

İSTANBUL

★ Geçtiğimiz yıl 4 Nisan günü Osmanbey'de faşistler tarafından öldürülen Şişli Siyasal Bilgiler Yüksek Okulu 3. sınıf öğrencisi Kemal Karaca için Şişli SBYO'da yapılan tören polis tarafından engellenmiştir.

Sabah okulda toplanan Şişli SBYO devrimci öğrencileri okulda bir forum düzenlemişlerdir. Düzenlenen forumdan sonra Şişli SBYO öğrencileri Osmanbey'e geldiklerinde, polis tarafından coplanarak dağıtılmışlardır. Bu dağıtma sırasında bazı şahısların ateş açmaları semtte heyecan yaratmıştır. Olayda yaralanan olmamış ancak, yürüyüş yapan öğrencilerden 14'ü gözaltına alınmıştır.

ANKARA

★ Ankara'da dün gece saat 22.00 sıralarında Emek Mahallesi 60'ıncı Sokakta bulunan Gül Kıraathanesi'ne atılan patlayıcı maddenin yaklaşık 50 bin liralık zarar ile çevre binalarda hasara yolaçtığı bildirilmiştir.

★ Yetkililer, Seyranbağları Üzümcüler Sokak Bağlar Caddesi 14 numarada bulunan bir boş dükkana da saat 22.30 sıralarında atılan patlayıcı maddenin hasara yolaçtığını bildirmişler, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü söylemişlerdir.

★ Bu arada Aydınlıkevler Lisesi'nde faşistler dün de ilerici öğrencilere saldırmıştır. Dün saat 9.00 sıralarında okul içinde meydana gelen olaydan sonra 14 öğrencinin gözaltına alındığı bildirilmiş bu kişilerin öğretim özgürlüğünü engellemekten ötürü mahkemeye sevkedilecekleri belirtilmiştir

★ Tüm Sağlık Personeli Derneği (TÜS-DER) Ankara Şubesi Başkanı Başar Atagün dün yaptığı açıklamada Cevher Nesibe Sağlık Eğitim Enstitüsü öğrencisi Faik Yılmaz'ın Cebeci'de faşistlerin saldırısına uğradığını bildirmiş saldırganların Site Yurdu'na kaçtıklarını söylemiştir.

DİYARBAKIR

★ Bir süre önce SSK önünde meydana gelen ve Davut Günay adlı öğrencinin ölümü ile sonuçlanan bomba olayına adları karışan iki sanık önceki gece polis tarafından yakalanmıştır.

TRABZON

★ Karadeniz Teknik Üniversitesinde geçtiğimiz hafta içinde meydana gelen çeşitli olaylarla ilgisi görülen 17 öğrenci yapılan sorgularından sonr- sevkedildikleri mahkemece tutuklanmışlardır.

EDİRNE

★ Ankara'daki Meslek Yüksek Okulları ile Yabancı Diller Yüksek Okullarının geçen ay aldıkları kademeli uyarı boykotlara il... kararı Edirne Meslek Yüksek Okulu ... 'leri tarafından da b...imsenmiştir.

Edirne Meslek Yüksek Okulu öğrencileri 24, 28 ve 31 Mart günleri uyguladıkları boykotlarla ilgili yaptıkları açıklamalarında, Türkçe ve Tarih dersleri..... kaldırılmasını bunların yerine mesleki derslerin konulmasını istemişlerdir.

Öğrenciler ayrıca Meslek Yüksek Okulları Yönetmeliğinin 7 ve 8. maddelerinin kaldırılmasını 2 artı 2 sisteminin gerçekleştirilip statülerinin belirlenmesini istemişlerdir.

Öğrenciler istekleri gerçekleşinceye dek zaman zaman uyarı boykotlarını tekrarlayacaklarını bildirmişlerdir.

Yurt

(Baştarafı 1. Sayfada)

nin zorunlu bulunduğuna dair tam teşekküllü resmi hastanelerin sağlık kurullarından alınacak ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nca tasdik edilecek raporlara istinaden yapılır. Bu raporlarda tedavinin muhtemel süresi ve refakat gerekli ise bu husus belirtilmelidir.»

Beyaz Saray

(Baştarafı 1. Sayfada)

deniyle «Nötron» konusunda tereddütlü davranmaktaydılar.

ABD'de ilgili çevrelerden gazetelere sızan haberlerde, ABD yönetiminin Mayıs ayında toplanacak olan BM Silahsızlanma Konferansında mahkûm edilmekten korktuğu ve bu yüzden Nötrona ilişkin üretim kararını şimdilik durdurduğu iddia edilmekteydi.

Beyaz Saray'ın, üretime ara verildiği yolundaki haberleri yalanlamasını Carter yönetiminin bu insanlık dışı silahı ne olursa olsun geliştirme niyetini bir kez daha vurgulamıştır.

Enerji

(Baştarafı 1. Sayfada)

kurum, elektrik sektörü ve elektrik makinaları ile gereçleri sanayii alanlarında toplam yatırım tutarı 140 milyar 396,6 milyon lira olan projeleri gerçekleştirmeyi öngörmektedir. Bu projeler için 1977 yılı sonuna değin milyar 811,7 milyon lira harcanmıştır.

Yatırım programında ikinci sırada, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bulunmaktadır. DSİ'nin, tarım, enerji ve hizmetler sektörlerinde toplam yatırım tutarı 281 milyar 184,8 milyon lira olan projeleri için 18 milyar 512.0 milyon lira harcanacaktır. Bu projelere 1977 yılı sonuna değin 23 milyar 541,0 milyon lira harcanmıştır.

Türkiye Petrolleri A.O.'nın 1978 yılı yatırım programı da 6.841,0 milyon liraya bağlanmıştır. TPAO, madencilik alanında 2.900.0 milyon lira, petrol ürünleri sanayii alanında 3.541,0 milyon lira ve gübre sanayii alanında [illegible],0 milyon lira yatırım yapacaktır.

TPAO'nun toplam yatırım tutarı 51 milyar 783,5 milyon lira olan 1978 yılı yatırım programına dahil projeleri için 1977 yılı sonuna kadar 15 milyar 912,4 milyon liralık harcama yapılmıştır.

Öte yandan, Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü, toplam yatırım tutarı 29 milyar 153,9 milyon lira, 1977 yılı sonu harcamaları ise 3 milyar 817,5 milyon lira olan projeler için bu yıl 5 milyar 204,6 milyon lira harcayacaktır. PETKİM de 1978 yılı yatırım programı çerçevesinde 3 milyar 50,0 milyon liralık harcama yapacaktır. PETKİM'in projelerinin toplam yatırım tutarı 22 milyar 750,5 milyon lirayı 1977 yılı sonu harcamaları ise 2 milyar 896,8 milyon lirayı bulmaktadır.

Oscar ödülleri olaylı dağıtıldı

HOLLYWOOD (A.A.)

Oscar'ın 50'nci yılında, Hollywood'daki «Music Center»de yapılan ödül töreni bir hayli olaylı başlamış ve aynı heyecanlı hava içinde, Vanessa Redgrave aleyhinde gösteri yapan 5 kişinin tutuklanması ile sona ermiştir.

Törende, merakla beklenen «Büyük Ödüller» şu şekilde dağıtılmıştır:

En İyi Film:
«Annie Hall»

En İyi Kadın Oyuncu:
Diane Keaton - Annie Hall

En İyi Erkek Oyuncu:
Richard Dreyfuss - The Goodbye Girl

En İyi Yönetmen:
Woody Allen - Annie Hall

En İyi Senaryo Yazarı:
Woody Allen - Annie Hall

Büyük bir başarı kazanan «Annie Hall» filminin yönetmeni Woody Allen, törene katılmamıştır. New York'ta bulunan ünlü komedyen, bu tip yarışmaları «Zevksiz bulduğunu» belirterek Hollywood'a gitmeyişinin nedenini izah etmiştir.

«Annie Hall», genç bir çiftin aşk öyküsünü anlatan romantik bir komedidir.

Müzik Sarayı dışında toplanan Museviler ile Araplar arasında çıkan çatışmada üç kişinin yaralandığı öğrenilmiştir. Polis, göstericilerden beşini tutuklayarak karakola götürmüştür.

Vanessa Redgrave, Amerika'daki Musevi hareketini öfkelendiren «Arafat» filminin yanı sıra, Oscar Ödülü'nü aldığı «Julia» filmiyle de, Amerika'daki Nazi hareketinin şimşeklerini üzerine çekmiştir. Redgrave, «Julia» filminde, Nazilere karşı savaşan bir yeraltı direnme örgütünün genç bir üyesini canlandırmaktadır. Aynı filmde, baş kadın oyuncu rolünü oynayan Jane Fonda da Oscar'a aday gösterilmiş, ancak kazanamamıştır.

Aynı filmde, yazar Dashiell Hammett rolünü oynayan Jason Robard da, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Ödülünü almıştır.

En iyi yabancı dilde film ödülünü alan «Madame Rose» bir Fransız yapıtıdır.

Müezzinoğlu

(Baştarafı 1. Sayfada)

fiyeden yana değiliz. Bu sorunu zaman içinde çözümlemeyi amaçlıyoruz. Tamamen tasfiyeye gitmek ciddi sorunlar getirir. Yeni atamalar da yapmayacağız. Mümkün olduğu ahvalde KİT'lerdeki fazla personel sayısını başka sahalara aktarmayı düşünüyoruz.»

AP'li Halil Başol Maliye Bakanı'na bir soru yönelterek, CHP'nin ... olduğu 1974 yılında KİT'lerde 78 bin yeni personel alındığını hatırlatmıştır. Maliye Bakanı soruya karşılık, son yıllardaki personel sayısının art... yanında yatırım miktarının da düştüğünü belirtmiştir.

Döviz darboğazı ve enerji kısıtlaması nedeniyle özel sanayi tesislerinin yüzde 53 kapasite ile çalışmak zorunda kaldığını, bu durumun KİT işletmesinde de görüldüğünü bildiren Müezzinoğlu «Ay başında başlanacak döviz transferleriyle sanayi girdileri sağlanabilecek ve KİT işletmeleri dahil bütün sanayi girdileri tesislerimizin tam kapasiteyle çalışmaları gerçekleştirilecektir» şeklinde konuşmuştur.

Maliye Bakanı bir başka soru üzerine de kıdem tazminatı uygulamasının KİT'lerde saptırıldığ... ...emiş, «Hazırlanan Gelir Vergisi Tasarısı çerçevesinde yeni bir uygulamaya gittik. Ancak kazanılmış haklara dokunulmayacaktır» demiştir.

KİT'lerin başta gelen mali sorunları içinde, finansman sorunlarıyla yabancı kaynakların öz kaynaklardan fazla olma sorunları bulunduğunu kaydeden Ziya Müezzinoğlu, bu kuruluşların sermayelerinin arttırılmasının daha esnek bir kurala bağlanması için yetki kanununda bazı düzenlemelere gidildiğini söylemiştir. Maliye Bakanı, genel ekonomi içinde denge oluşturulmadıkça, KİT sorunlarının çözümlenemiyeceğini, üretilen mallara zam yapmanın da bir yarar sağlamıyacağını sözlerine eklemiştir.

Tarımsal

(Baştarafı 1. Sayfada)

liğin açıklamasında şu görüşlere yer verilmiştir:

«Üretici köylüler elleri ve avuçlarındakini yok pahasına satarak ve örgütleri olan KÖY-KOOP'a güvenerek traktör almak için para yatırdılar. Bu köylüler 12 aydır traktörlerinin gelmesini sabır ve bilinçli olarak bekliyorlardı. Bu bekleme süresinde önce para değerimizin düşürülmesinden dolayı 10.000 TL. şimdi de gümrük vergilerinin yüzde 25'e çıkarılmasından dolayı 10 - 17 bin TL. gibi bir artış traktör fiyatlarına eklenmiş oldu. Tüm bu kur ayarlaması ve gümrük artımları bir yana, üye üreticilerimizin traktör almak için acele ve ucuza satmak zorunda kaldıkları mallarından da zararları büyük olmuştur. Bu zararlara bir de uzun bekleme dönemi eklenirse karaborsaya ve tekellere karşı direnen üreticilerin içine düştükleri zor durum hepsinin bellerini bükmüş durumdadır.

Şu geldiğimiz noktada biz üreticilerin önünde iki önemli sorun durmaktadır. Birincisi: Tarımsal aletlerin ithalinde yüzde 25 gibi astronomik bir rakama ulaşan gümrük payının düşürülmesidir. Edindiğimiz bilgilere göre bu indirim bütçede önemli bir miktar açık yaratacaktır. Bugün için ülkemizde tarımsal maddelerin ithali üç-beş firmanın kontrolu altındadır. Şu soru hemen biz üreticilerin aklına gelmektedir. Bu, iki bin örgütlü köylünün zarara uğraması için hem bütçede açık verilmesi hem de üç-beş tekelciye büyük kârlar sağlamak mı? Elbetteki böyle bir şey önermiyoruz. Biz meselenin temelden çözülmesini istiyoruz. Yani tüm tarımsal araç - gereç ve maddelerinin ithalinin köylülerin gerçek örgütü olan KÖY-KOOP tarafından yapılmasını istiyoruz. Çünkü bu mesele ancak bu yolla çözülür. Bir tarafta bir avuç tekelci, bir tarafta milyonlarca üretici köylü. Bu iki kesimin çıkarları birarada korunamaz.»

İstanbul

(Baştarafı 4. Sayfa'da)

mıştı. Bunların bir kısmını aktarmak suretiyle, konuyu Baro'nun yetkili organının ifade biçimi ile geliştirelim.

«— Barolar ülkemizin geleceğini büyük tehlikelere sokan ve (gelecek) nesillerin (devletlerarası ikili anlaşmalardan doğan) alım-satım ve kira anlaşmalarının gerçek hukuki özünü kamuoyuna yansıtmakla yükümlüdürler.

— Baro, yalnız Türkiye'nin çıkarları açısından değil, emperyalizmin boyunduruğu altında ezilen bütün ulusların kurtuluşu için yürütülen mücadelenin Dünya Kamuoyu'nda destek bulması için de bu görevi yerine getirmelidir.

— Emperyalizm kendi ekonomik çıkarlarının sürdürülmesi amacıyla dünyanın çeşitli bölgelerinde, emrindeki işbirlikçi hükümetleri de kullanarak savaş kışkırtıcılığı yapmaktadır. (...) Ulusların birbirine kırdırılmasının ve silah yapımcıları ile tüccarlarının kasalarını doldurmak için takatlerini çok aşan ölçülerde, hatta açlık ve sefalete düşmeleri pahasına silahlandırılmalarının önlenmesi görevinde de hukukçulara yükümlülükler düşmektedir.

— Baro'nun uluslararası alanda, demokratik hukuk kurallarıyla daha etkin ve yaygın bir işbirliği içinde çalışmalar yürütmesini hukukumuzun çağdaş ve evrensel hukuk ilkeleri yönünde gelişmesi bakımından yararlı görmekteyiz.»

Evet, hukukçuların ve baroların yetkili organlarının da açıkladığı gibi, özellikle geri bıraktırılmış, gelişmekte olan ülkelerdeki hukukçulara ve barolara ciddi görevler düşmektedir. Toplumsal konumları itibariyle, çıkarları işçi sınıfının çıkarlarıyla uyum gösteren avukatlar, bunların meslek örgütü barolar, doğal olarak toplumsal gelişmeyi gerçekleştirecek güçler arasında yeralmaktadırlar. Bu nedenle, işçi sınıfının, ve kitle örgütleriyle baroların siyasal işlevi benzerlik taşımaktadır. İşte bu olgu, bu güçler arasındaki demokratik güç ve eylem birliğinin maddi ortamını yaratmaktadır.

Özellikle faşizme karşı savaşımda, işçi sınıfının ve diğer toplumsal güçlerin, demokratik güç ve eylem birliği siyasal perspektivi içerisinde, aynı zamanda bir hukukçular örgütü olması bakımından baroların işlevi ve önemi artmaktadır.

İstanbul Barosu'nun önemli bir etkinliğe sahip olduğu bilinmektedir. İstanbul Barosu'nun gerek hukukçular arasındaki, gerekse diğer meslek örgütleri ve siyasal iktidarla ilişkilerindeki bu etkinliği, Baro yönetiminin, demokratik savaşım içerisinde etkin bir rol oynayabilmesine olanak vermektedir. İşte bu nedenledir ki, İstanbul Barosu yönetimini, demokratik savaşımın gelişimi açısından ciddi görev ve sorumluluklar beklemektedir.

Özellikle, faşizm tehlikesinin ülkede egemen olduğu ve faşist yuvaların dağıtılması görevinin kazandığı ivedilik, İstanbul Barosu'nun yakın gelecekteki çalışmalarına esas olacak perspektivi çizmektedir. Ayrıca, demokratik hakların korunup genişletilmesi ve başta 141, 142. maddeler olmak üzere anti-demokratik yasaların kaldırılması yönündeki demokratik savaşımın da sözünü ettiğimiz perspektivin ayrılmaz parçası olduğu açık bir gerçektir.

Mezbahaların devletleştirilmesi gerektiği belirtildi

İZMİR (A.A.)

İzmir Belediyesi Mezbaha Müdürü Hüseyin Baş, mezbahaların devletleştirilmesini istemiş, «Ancak bu sayede et, sorun olmaktan çıkıp gıda haline gelecektir» demiştir.

Belediyelerin et fiyatlarını ucuzlatmasının mümkün olmadığını öne süren Hüseyin Baş, «Et Balık Kurumu, yurt çapında rasyonel çalışmalı, mezbahaları bünyesine almalıdır» şeklinde konuşmuştur.

Hüseyin Baş, et fiyatlarının tüccarın insafına kalmış durumda olduğunu, bu nedenle tedricen artmasının önlenemeyeceğini söylemiş, şöyle devam etmiştir:

«Devlet, durumu iyi olan kişinin özel otomobilinin benzin parasının bile bir kısmını karşılıyor. Çünkü, benzinin litresinde bir lirayı hazineden ödüyor.

Oysa et, halkın temel ihtiyaç maddesidir, proteindir. Zengini de fakiri de sağlıklı bir yaşam için, belirli oranda et yemek zorundadır. Öyleyse, devlet bu soruna el atmalı, mezbahalar devletleştirilerek, Et Balık Kurumu, et ticaretini üstlenmelidir. Böylelikle etin birkaç aracı ve tüccarın elinden geçerek 40 liradan 100 liraya kadar çıkması önlenecektir. Aksi takdirde et sorunu çözümlenemez.»

Hükümet

(Baştarafı 1. Sayfada)

rulları da işlemeyecektir. Bilindiği gibi, Türkiye'de demir-çelik ithali son derecede kârlı bir vurgun alanıdır. Şimdiye kadar hükümetler iç üretimi artırıcı önlemler almada yetersiz kalmışlar, ya da kasıtlı olarak iç üretimin artırılmasını engellemişlerdir.

İthal edilen her ton demir ve çelik, ithalatçılara binlerce lira kâr sağlamakta, stoklar oluşturularak karaborsa yapılmakta, sonuçta bir avuç vurguncunun milyonlar kazanmasına karşılık inşaatlar aksamakta, yatırımlar sekteye uğramaktadır.»

Polis

(Baştarafı 1. Sayfada)

AFİŞLEMEDE
GÖZALTINA ALINANLAR

Öte yandan TİP'ten yapılan açıklamada, «Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır» kampanyası afişleri yapıştıran 100'e yakın parti üyesinin çeşitli kent ve ilçelerde gözaltına alındığı bildirilmiştir. Gözaltına alınan TİP üyelerinden bir kısmının serbest bırakıldığı bildirilmiştir.

TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın yaptığı açıklamada, üyelerinin yasal afiş yapıştırma eyleminden gözaltına alınmalarını ve TİP İstanbul İl Merkezi'nin basılmak istenmesini protesto etmiştir.

Kum

(Baştarafı 1. Sayfada)

bazı çevrelerde şaşkınlık yarattı. Ocak sahipleri yanlarına MC artığı yöneticileri alarak, çalışmalarımı engellemek istiyorlar. Bu ocaklar eski AP'li Belediye Başkanının verdiği sahte belgelere dayandırılarak açılmıştır. 1580 sayılı yasanın 15. maddesinin 65. fıkrası ve Danıştay'ın 8. Dairesi'nin 965/1848 sayılı kararına dayanarak çalışmalarımı sürdüreceğim.»

Ambargo kalkarsa

(Baştarafı 1. Sayfada)

nomik sorunlarına da dostlarının ve müttefiklerinin gereken ilgiyi göstermelerini beklediğimiz, ayrıca Türkiye'nin gelişme sürecindeki bir ülke olarak demokrasinin bütün güçlüklere karşın yaşatabilmiş olmasını, demokratik Batı ülkeleri ulusları gözünde Türkiye'nin değerlendirmesinde önemli bir etken olması gerektiğini belirtmiştim.

Savunma İşbirliği Anlaşması ise iki ülke arasında olumlu bir olasılıktır. İlkin iki ülke arasındaki ilişkileri zedeleyen olumsuz etkenin yani ambargo sorununun ortadan kaldırılması gerekir. Ondan sonra Savunma İşbirliği Anlaşması üzerinde görüşmek doğru olur tezini Amerikalılara söylemiştik. Sayın Carter'dan geçen gün gelen mesaj ve ABD yönetimi adına yapılan son açıklama bizim bu yaklaşımımızın bu görüşümüzün ABD yönetimince de uygun karşılandığını ve kabul edildiğini göstermektedir.

Bizim Savunma İşbirliği Anlaşmasıyla ambargo sorunu ve ABD ilişkilerimizin başka yönleriyle birbirlerinden ayırmayı doğru bulmamızın bir başka nedeni de vardır. Savunma İşbirliği Anlaşması Türk savunmasına ABD'nin müttefik ülke olarak yapacağı katkılarla Türkiye'deki ortak tesislerin statüsünü birarada ele alıyor, birbirine karıştırıyordu. Oysa bunlar ayrı ayrı sorunlardır.

Şimdi bu da sağlanmış bulunuyor. Bu arada ortak tesislerin statüsü ile ilgili konular iki ülke arasında gecikmeksizin devam edecek görüşmelerde ele alınacak. Ve inanıyorum ki kısa sürede bir sonuca bağlanacaktır.

Carter adına yapılan açıklamada belirtilen 50 milyon dolarlık ekonomik yardım, bu yardımın bir sembolik değeri de vardır. O da şudur: «3 yıllık büyük sarsıntılardan sonra hükümetimiz Türk ekonomisine üç ayda yeniden güvenirlik kazandırmış demektir.»

Gazetecilerin, «Türk-Amerikan görüşmelerinin başlamasından sonra mı Türkiye'de savunma tesislerinin çalışmalarına izin verilecek?» şeklindeki sorusuna Ecevit şu yanıtı vermiştir:

«Bu tesislerin statüsü bildiğiniz gibi bir anlaşmayla belirlenir. Bu anlaşma yürürlükten kalkmıştır. Yeni bir anlaşma, tesislerin statüsünü de belirleyecek yeni bir anlaşma, kısa sürede iki ülke arasında yeniden görüşülmeye başlayacaktır.»

SOLARZ'IN SÖZLERİ

ABD Temsilciler Meclisi Solarz ise yaptığı açıklamada Kıbrıs konusuna değinmiş ve Kıbrıs'ın Federal bir devlet olacağını söylemiştir.

Solarz Federal Kıbrıs Devleti konusunda şunları söylemiştir: «Federasyonu gerçekleştirmek için yapılacak olan, iki ayrı toplumun kendi özgür idareleri ile bir federal devlet çatısı altında bir araya gelmeleridir. Zorunlu olarak evrimsel bir federasyon ortaya çıkacağını göstermektedir. İşlerliği gelişecek bir federal devlet ortaya çıkacak demektir. Şunu belirtebilecek durumdayım ki, öngördüğümüz federal devlet daha kuruluş aşamasında gerçek bir federal devlet niteliğini taşıyacaktır, konfederal değil.

Bunun tam işlerlik kazanması evrim yoluyla gerçekleşecektir. Evrimsel federasyon modelinin gereği olarak, bazı konuları aşama aşama gerçekleştirmek gerekmektedir.

Örneğin, bir federal devlette dolaşım özgürlüğü tam olmalıdır. Fakat, daha ilk aşamada dolaşım özgürlüğü tam olacaksa, bundan üç yıl önce meydana gelen sürtüşmeler yeniden meydana gelebilecektir. Hazırlanan Anayasa önerilerinde kesinlikle yer almalıdır. Bunun hangi aşamalardan geçeceği programlanacaktır.

Yerleşme özgürlüğüne gelince. Bu, sınırlı bir yerleşme olacaktır. Her iki özgürlüğü gerçekleştirirken iki toplumun sürekli güvenliğini ve ekonomik gelişme olanaklarını sağlam güvencelere bağlamak gerekir. Aynı zamanda, eski gerilimlerin yeniden canlanmasını önlemek gerekir.»

RESMİ AÇIKLAMASI

ABD Dışişleri yetkililerinin açıklamasında, Carter'ın, Türkiye'nin ABD'ye olan bağımlılığının pekiştirmek anlamına gelecek olan 225 milyon dolarlık silah satışı ve savaş malzemesi yardımı yapılması için Kongre'den yetki isteyeceği de belirtilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı yetkilileri, «Türkiye ile ikili ilişkileri düzetmeyi, güçlendirmeyi ve NATO'nun Doğu Akdeniz'deki gücünü takviye etmeyi arzulayan» Başkan Carter'ın, girişimlerini, Kıbrıs sorunu ile ilgili gelişmeleri beklemeksizin yapacağı belirtilmektedir. Bilindiği gibi Amerikan Dış Yardım Kanununa konan bir madde ile Türkiye'ye silah ambargosu konmuştu. Bu madde, «Türkiye, Amerikan Dış Yardım Kanunu'nun getirdiği kolaylıklardan yararlanamaz. Yeniden yararlanmaya başlaması Kıbrıs'ta vukubulabilecek gelişmelere bağlıdır» şeklindeydi.

ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilileri, geçen hafta içinde Ankara'ya gelen Dışişleri Bakan Yardımcısı Warren Christopher tarafından götürülen paket anlaşma önerisi içinde, 26 Mart 1976 tarihinde imzalanan ve bugüne kadar her iki ülke parlamentoları tarafından da onaylanmayan 1 milyar dolar tutarındaki «Savunma İşbirliği Anlaşması»nın yeniden gözden geçirilmesi konusunda da anlaşmaya varıldığını açıklamışlardır.

Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin yaptıkları resmi açıklamaya göre, Türkiye ile ABD arasında gelecekteki ikili ilişkileri güçlendirmek ve NATO içinde Doğu Akdeniz'deki ABD ilişkilerini yeniden gözden geçirmek için Başkan Carter'ın, Kongre'den, Türkiye'ye yapılan mali transferleri kısıtlayan Dış Yardım Yasasını geri almak için harekete geçecektir.

Ayrıca, Carter'in 1978-1979 yılı içinde, FMS kredisi denilen (Foreign Military Sale) 175 milyon doların Türkiye için harcanması konusunda izin isteyeecktir.

Carter'ın aynı zamanda Kongre'den 1979 yılı için «Güvenlik Destek Yardımı» faslından 50 milyon dolarlık yardım için Kongre'den onay isteyeceği de bildirilmiştir.

BBC'NİN HABERİ

Öte yandan, İngiliz «BBC» Radyosu ABD Başkanı Carter'ın Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kaldırılması ve Türkiye'ye 225 milyon dolarlık silah ve savaş malzemesi verilmesi için Kongre'de yapacağı girişimle ilgili haberinde, «Türkiye'nin ambargonun kaldırılması karşılığında kapanan ABD üslerinden bir bölümünü yeniden faaliyete geçirmesi beklenmektedir» demiştir.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurtdışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Politika 'da sanat * edebiyat

Tİ-SAN BAŞKANI İLE BİR SÖYLEŞİ

Genco Erkal: «Tiyatro Sanatçıları da örgütlü mücadelenin bilincinde»

Genco ERKAL

Ülkemizde toplumsal uyanış, toplumsal bilinçlenme büyük bir hızla yükseliyor. İşçi sınıfının disiplinli, örgütlü savaşımı toplumun ezilen, sömürülen sınıflarına, katmanlarına örnek oluyor. Bu bilinçlenmenin hızlanmasına katkıda bulunuyor. Toplumsal uyanış çeşitli dallarda çalışan sanatçıları, emekçileri de kapsıyor doğal olarak. Daha birkaç ay önce İstanbul'dan Ankara'ya kadar büyük bir yürüyüşü başarıyla gerçekleştirilen sinema emekçileri kendi örgütleri olan SİNE-SEN'i kurarlarken, geçtiğimiz günler içinde tiyatro sanatçıları da kendi örgütlerini kurma aşamasına ulaştılar. İstanbul'da bir grup tiyatro sanatçısı Tüm Tiyatro Sanatçıları Birliği Derneği'nin kurulduğunu açıkladılar. Kısa adı Tİ-SAN olan derneğin Başkanlığına Genco Erkal, Geçici Yönetim Kurulu Üyeliklerine de Rutkay Aziz, Engin Cezzar, Ahmet Gülhan, Candan Sabuncu, Dinçer Sümer seçildi. Ali Taygun ise İkinci Başkanlığa getirildi. Bu önemli çabanın ayrıntılarını öğrenmek için Tİ-SAN Başkanı Genco Erkal'la konuştuk.

SORU: Tİ-SAN'ın kuruluş amaçlarını açıklar mısınız?

GENCO ERKAL:

Derneğimizin amacını kısaca şöyle belirleyebiliriz: Tiyatro sanatını meslek edinmiş tüm yaratıcı ve uygulayıcı sanatçıların hukuki, sosyal, kültürel, ekonomik temel hak, onur ve özgürlüklerini korumak ve geliştirmek, aralarında yakınlaşma, yardımlaşma, birlik ve dayanışmayı sağlamak, ülkemizdeki tiyatro eylemi üstüne eğitim ve araştırma çalışmalarında bulunmak, tüm tiyatro olaylarının sürdürülmesini ve geliştirilmesini gözetmek ve desteklemek.

Ülkemizde tiyatro özellikle 1971'den bu yana ciddi bir gerileme dönemini yaşamaktadır. Son 7 yıl içinde dağılan tiyatro topluluklarının, garaj, konfeksiyon atölyesi, sinema, depoya dönüştürülen tiyatro salonlarının sayısı göz önüne alınırsa bunalımın tam anlamıyla bir tiyatro erozyonundan söz edilebilecek boyutlara ulaştığı açıkça görülür. Tiyatro sanatçılığı tek başına bir kişi ya da aileyi geçindirecek bir meslek olmaktan çıkmıştır. Sanatçılar film, reklam, seslendirme gibi yan işlerde emeklerini çarçur etme zorunda kaldıkları gibi, tiyatroyu tümden bırakıp daha rahat yaşam sağlayacak mesleklere kaymaktadırlar. Gene aynı yıllar içinde insanın temel hak ve özgürlüklerine karşı olan güçler şiddetli politik ve ekonomik baskılarıyla tiyatroyu hedef almışlar, özellikle devrimci tiyatroları yok etmek için ellerinden geleni yapmışlardır. Bütün bu baskılara karşı sayıları pek az olan tiyatroların yiğitçe direnmeleri sorunları kökünden çözmeye yetmemektedir. Bütün kesimlerde olduğu gibi tiyatro sanatçıları da artık sorunlara yaklaşıp çözümlere ulaşmanın tek yolunun örgütlü mücadeleden geçtiğinin bilincine varmış bulunuyorlar. İşte Tİ-SAN bu gereksinmenin sonucu ortaya çıktı. Derneğin kuruluş çalışmalarını tamamlayıp ilk genel kurula kadar götürecek olan geçici yönetim kurulu Tİ-SAN'ın faaliyet programını önümüzdeki günlerde kamuoyuna duyaracak.

SORU: Tİ-SAN'ın şu sıradaki çalışmalarından söz edebilir misiniz?

ERKAL:

Derneğin ilk genel kurul toplantısına kadar yapacağı çalışmalar şöyle sıralanabilir: a) Üye kayıtları ve temel komisyonların oluşturulması, Derneğimiz çeşitli alanlardaki faaliyetlerini uzmanlaşmış komisyon ve komite çalışmalarıyla yürütmek kararındadır. Örgütün canlılığını korumak ve sürekli geliştirmek, demokratik işlerliği sağlamak amacıyla meslek dallarında uzmanlaşmış her üyenin bu komisyon ve komitelerden en az birinde görev alması sorunlu olacaktır. b) Ödenekli ve özel tiyatroların acil sorunları. Tiyatroların devletle ve belediyelerle olan ilişkileri açısından en acil sorunlarının saptanması ve bunlara getirilebilecek geçici ve pratik çözümler üstünde çalışmaktayız. c) Tiyatro alanının düzenlenmesi. Bu arada daha uzun vadeli bir çalışmayı da başlatmış bulunuyoruz. Genel olarak devletin kültür politikasının yeniden gözden geçirildiği bu dönemde biz de örgüt olarak ülkemizdeki tiyatro alanının düzenlenmesini amaçlayan bir tiyatro yasasına kaynak olabilecek düşünceleri, ilkeleri oluşturmaya çalışıyoruz.

SORU: Tİ-SAN tüm tiyatro çalışanlarını kapsıyor mu? Örgütünüz yurt çapında örgütlenme eğiliminde midir?

ERKAL:

Tüzüğümüz Tİ-SAN'a şube açma yetkisi tanıyor. Ancak şimdilik, özellikle ilk genel kurul toplantısına kadar geçici yönetim kurulu önce merkezin güçlenmesini, faaliyetlerin merkezde yoğunlaşmasını öngörüyor. Ankara'da zorunlu olarak bir temsilcilik kuruldu. Tİ-SAN'ı Ankara'da Yönetim Kurulu üyesi arkadaşımız Rutkay Aziz temsil edecek. Derneğin doğal gelişimi içinde çeşitli bölgelerde örgütlenme sürecek. Tabii ki bu büyük ölçüde tiyatro eyleminin bütün ülkede yaygınlaşmasına bağlı. Yurt içinde ve dışında ortak amaçlı örgütlerle ilişkilerimize de büyük önem veriyoruz. Başka sanatçı örgütleriyle ilişkilerimize de büyük önem veriyoruz. Başka sanatçı örgütleriyle ortak faaliyetler ve gelecekte bir federasyon oluşturma çalışmalarımız da gündemde.

Tİ-SAN tüm tiyatro sanatçılarını kapsıyor. Yani oyuncu, yönetmen, dekoratör, desinatör, oyun yazarı, dramaturg, koreograf vb. Tiyatro teknisyenleri ve idari elemanlar derneğin kapsamı dışında bırakıldı. Bilindiği gibi tiyatro teknisyenlerinin önemli bir bölümü DİSK'e bağlı Genel-İş'te örgütlenmiş bulunuyorlar. Tİ-SAN memur statüsünde bulunan ödenekli tiyatro sanatçılarının, grevli, toplusözleşmeli sendikal haklarına kavuşmaları yönünde uğraş verecek, aynı mücadeleyi sürdüren örgütlerle dayanışma içinde olacak.

SORU: Tİ-SAN olarak tiyatro çalışanlarına çağrınız nedir?

ERKAL:

Ülkemizde tiyatronun ezici sorunlarına çözüm bulmak için şu anda atılacak en önemli adımın güvenilir, dirençli, yaratıcı bir meslek örgütünü kurup yaşatmak olduğuna inanıyoruz.. Tiyatronun sorunları ülkenin tüm sorunlarından ayrı düşünülemez. Faşizm ve emperyalizme karşı ülkedeki tüm demokratik güçlerin verdiği mücadelenin yanında tiyatro sanatçıları da kendilerine düşen onurlu yeri almak için vakit kaybetmeden örgütleriyle bütünleşmelidirler. Bir araya gelelim, sorunlarımızı tartışalım, somut hedeflere yönelelim, sesimizi duyuralım.

— Teşekkür ederiz.

Çetin Altan'ın Kitabı "Büyük Gözaltı" Venezuella'da da yayınlandı

Tanınmış yazar Çetin Altan'ın «Büyük Gözaltı» adlı kitabı Venezuella'da İspanyolca olarak yayınlandı. «Monte Avila Editores» Yayınevince kitabın Venezuella'da yayınlanması ilgiyle karşılandı. Öte yandan Çetin Altan'ın «Viski »adıyla yurdumuzda yayınlanan romanı Fransa'da «Flamarrion» yayınları arasında çıktı.

Bayrampaşa'da Sabahattin Ali'yi anma günü düzenleniyor

Sosyalist gerçekçi edebiyatımızın kurucularından, hikâyeci ve romancı Sabahattin Ali, ölümünün 30. yıldönümü nedeni ile 9 Nisan 1978 Pazar günü Bayrampaşa'da halkla birlikte anılacak. Sanatçılar Birliği Derneği ile Bayrampaşa Gençlik ve Kültür Merkezinin ortaklaşa düzenlediği program ücretsiz ve halka açık olarak Bayrampaşa Gençlik ve Kültür Merkezi Tiyatro salonunda saat, 15.00 ve 20.00'de olmak üzere 2 ayrı program halinde sergilenecek.

Anma gününde Bilgesu Erenus'un oyunlaştırdığı Sabahattin Ali'nin hikâyelerini Sedef Bediz sunacak. Merhaba Gösteri Topluluğu ile Kültür Merkezi'nin Halk Oyunları ve Halk Türküleri kollarının gösterileri yanısıra çeşitli saz ozanları Sabahattin Ali'nin şiirlerini seslendirecekler.

KORSAN TİYATROLARA DİKKAT

Konar - Göçer turne tiyatroları vardır. Hem yaşamlarını hem de sanat adına yaptıklarını, o kent senin bu kasaba benim gezerek tüketirler.

Kimi yerde paralarını alamamanın acısını kimi yerde otel parasını ödeyememenin utancını bırakırlar. Ama yine de anlaşılmaz bir umut, sökülüp alınamaz bir tiyatro aşkıyla sürdürürler çilelerini. Bu kumpanyaların bazısının aklına hep «bir gün bir yerde yerleşmek» kazılmıştır. Bazısı da hiç aklına getirmez bunu: o göçer doğmuştur. Son zamanda iyice azaldı bu soy turne tiyatroları. Toplumsal gelişmenin artmasıyla birlikte, bu içeriksiz, salt bir iki güldürü numarasıyla vaziyeti idare eden eski tüfeklerin uğrak yerleri iyice azaldı. Giderek anıları, eylemlerinden daha öğretici daha eğitici olmaya başladı.

Bu arada bu göçerlerin taklidi tiyatrolar türedi. Suyunun suyu yöntemiyle, eskilerden öğrendiklerini yarım yamalak uygulayan bu türediler, sanatlarına günümüz reklamcılığına taş çıkartacak hokkabazlıklar eklediler. Önce beş altı kişiyi bir araya getirdiler, (tiyatrocu olmaları şart değil) sonra adlarını tanınmış bir topluluğunkine benzettiler. Oyuncularından birkaçına

TİYATROCU GÖZÜYLE

Macit Koper

da meşhur bazı kimselerin bazan adını bazan da soyadını raptedince dalıverdiler güzel ve de kârlı Anadolunun bağrına. Üç beş oyundan halhamur edilmiş salatalarla, henüz tiyatronun ne olduğunu bile bilmeyen seyircilerin beyinlerine limon sıktılar. Ancak son yıllarda bunların da dediğini pek dinleyen kalmadı. Dedik ya «uyanıktırlar» diye, kolay kolay bırakırlar mı işin peşini? Baktılarki toplumsal gelişim ve de değişim sola doğru kaymaktadır ve başka şeyler talebetmektedir, onlarda sola kaydılar. Ve elbette ne tiyatrodan ne de soldan nasipleri olmadığı için, iyice tehlikeli olmaya başladılar. Bir takım abartık devrimci sandıkları isimlerle. oyunlarının arasına serpiştirdikleri sol sloganlarla süslediler yemlerini. Henüz bu yemlerin rengini ve tadını bilmeyen seyircinin,, aklını bu kez de böyle dürtmeye giriştiler. «Ama seyircinin sağduyusu» falan filan demek geliyor aklıma ama, ilk kez tanışılan bir şeyin karşısında sol duyu kâr eder. başka birşey değil.

Son birkaç yılda bu işe sıvanan guruplar çoğaldı. Bunlar artık iyice plânlı - programlı hareket ediyorlar. Ya adı duyulmuş bir oyunu alelacele haz[illegible]layıp çıkıyorlar yola ya da önemli bir yazarın adını (yazarın haberi olmadan) kullanarak icra-i ihanet ediyorlar. Ve meselenin farkında olmayan devrimci örgütler bu düzenbazların tuzağına düşüp, yaşamlarına sebep oluyorlar. Oyunun adına veya yazarı olarak sunulan ismin cazibesine kapılarak bu maceracılara, seyirci karşısına çıkma olanağını hazırlıyorlar. Ön diyaloğu kurmak için çoğu zaman «biz devrimciyiz, siz de devrimcisiniz» sohbetine girmek, yetiyor da artıyor bile. Ne oyunun ne olduğunu sormak geliyor kimsenin aklına ne de ne mene şey olduğunu araştırmak.

Bu tarife sığmaz boşverme yıllardır, gerçekten devrimci, söylenecek sözü olan ve bu sözü söylemeye hak kazanmış tiyatroların Anadoluya Tiyatro göstermesini engellemekte, üstelik onları kalpazanlarla aynı kefeye koymaktadır. Hem seyirciye hem de o seyircinin gerçek tiyatrolarına istenmeden, farkında olunmadan yapılan bir haksızlıktır bu. Devrimci oyunları sergiletmek gibi bir iyiniyet, devrimci kuruluşlara «devrimci kuşku»yu kullanma sorumluluğunu yüklemektedir. Arabasını düze çıkarmak isteyenlerle, işi yolunca yordamınca yapanları birbirinden ayırma olgusu, yine, bu görevi yerine getirmek isteyen kuruluşların çabasında yatmaktadır. Fikri bozukların getireceği zarara katlanmaktansa, daha az tiyatro seyretmek ve seyrettirmek yeğdir.

Sözünü ettiğim bu korsan solcu tiyatrolar, Türkiye'deki Devrimci Tiyatro birikiminin haracını yemek isteyen, abdest sıkıştırdıkça sağa, abdest bozuldukça sola kayan asalaklardır. Lütfen, gözümüzü açalım. Bu abdestle daha çok namaz kılmalarına izin vermeyelim. Biliyorum, yavuz hırsız ev sahibini bastırır, bu hırsızlarda yaptıkları işi gargaraya getirmekte pek ustadırlar ama, bizimde elimizde doğruyu yanlıştan ayıracak devrimci teori var. İşte bunu [illegible] bilmezler. Kendileriyle biraz bu sohbete [illegible]rseniz, ne mal oldukları hem beyinlerinden hem de dillerinden şırıl şırıl akar. İşte size bir terazi ki tiyatroyu da devrimi de gramı gramına tartar. Ve de «haberleşme» denen bir örgü var çağımızda. Ki kullanılırsa epey işe yarar. İnandığınız tiyatrolara bir sorun kimin kim olduğunu. Yok eğer «biz kimin ne olduğunu gözünden anlarız» derseniz, öyle olsun, ama dikkatli olun yine de. Yoksa, Anadolu tiyatro seyircisini çok büyük bir yanlışa yöneltmenin günahını paylaşırsınız ki, ne siz temizleyebilirsiniz bu karayı ne de gerçekten devrimci tiyatro.

«Mayıs Sergisi-2»nin koşulları açıklandı

Görsel Sanatçılar Derneği'nin 20 Nisan - 10 Mayıs tarihleri arasında düzenleyeceği «Mayıs Sergisi - 2»nin koşulları açıklanmıştır. Devlet Güzel Sanatlar Galerisi, Taksim Sanat Galerisi ve Görsel Sanatçılar Derneği Salonu'nda sergilenecek olan yapıtların resim, özgün baskı heykel, seramik, fotoğraf, grafik (afiş) dallarında katılabileceği belirtilmiştir.

Sergi koşulları şunlardır:

1. Tüm sergiler her yaştaki sanatçılara açıktır.
2. Sergiye 1977-78 sanat mevsimi içinde gerçekleştirilmiş her dalda **üç yapıt verilebilir.**
3. İstiyenler yarışma dışı kalabilir.
4. Sigorta sanatçıya ait olup yapıtların 1 - 15 Nisan tarihleri arasında Görsel Sanatçılar Derneği'ne teslim edilmesi gerekmektedir.
5. Ödüller GSD başarı plaketleri, demokratik kitle örgütlerinin basın organlarının başarı plaketleri ve para ödüllerinden oluşmaktadır. Ödüllerin miktarı daha sonra açıklanacaktır.

Yapıtların bırakılacağı adres: **«Görsel Sanatçılar Derneği Spor Cad. Abacı Latif Sok. 2 Valideçeşme - İstanbul»**

---

doğruca | asım bezirci

AZİZ NESİN, MESS GREVİ, NAZIM HİKMET (II)

— Aziz Nesin'in yazdığı gibi, Nâzım Hikmet'in yıkanmaktan hoşlanmadığı yahut çok az yıkandığı (ve dolayısıyla pis olduğu) söylenebilir mi?

Nâzım Hikmet'i hiç görmedim, ama kız kardeşi Samiye Yaltırım ile oğulluğu Memet Fuat'ın ve hapishane arkadaşlarından İbrahim Balaban ile A. Kadir'in söylediklerine göre yıkanan, temiz bir insanmış. Elinden geldiğince giyimine kuşamına da dikkat edermiş. Uzun süren hapislik hayatının güç koşulları içinde bu dikkat belki bazan gevşemiştir. Fakat dışarda iken öyle değilmiş. Bunu görmek için fotoğraflarına bakmak yetermiş. Yetiyor!

— Annesi Celile hanımın gençliğinde «çocuklarına düşkün, iyi bir anne olmadığı» ve bu yüzden Nâzım Hikmet'in çocukluk günlerini anmak istemediği, ana babasının sözünü etmediği doğru mu?

Sorduğumda, Nâzım Hikmet'in kız kardeşi Samiye Yaltırım annesi Celile hanımın gençliğinde de, yaşlılığında da çocuklarına düşkün, anlayışlı, özverili bir kadın olduğunu söyledi bana. Öte yandan, hapisane arkadaşlarından şair A. Kadir ile ressam İbrahim Balaban da Nâzım Hikmet'in annesini çok sevdiğini onu «dünyalar güzeli» saydığını ve sık sık sözünü ettiğini belirttiler. Şairin dostlarından Müzehher Vâ-Nû da bazı açıklamalarıyla onları doğruladı.

Aziz Nesin'in başvurmadığı bu sözlü tanıklara birkaç da yazılı belge ekleyebilirim:

A. Kadir, «1938 Harp Okulu Olayı Ve Nâzım Hikmet» adlı eserinde (1966, s. 168) Celile hanımın oğluna gösterdiği ilgi ve yardımı şöyle anlatıyor:

«... Sarılıp öpüştüler. Ben de elini öptüm.

Elinde boş bir sepet, ağır ağır yürüdü gitti. Arkasından uzun zaman baktık Nâzım'la.

Az önce kuş gibi cıvıl cıvıl şakıyan Nâzım, yavaş yavaş ağırlaştı, yüzü gölgelendi, boğazına bir şey takılır gibi oldu, yutkundu. Artık siyah bir nokta gibiydi uzakta anası.

— Kırk yaşıma geliyorum nerdeyse, dedi kederli kederli hep aynı noktaya bakarak, bir defa olsun evlâtlık yapamadım şu anacığıma... Hep ondan, hep ondan. Benden bir şey yok.»

Nâzım Hikmet, annesinden gördüğü ilgiyle yardımı ve kendisinin ona duyduğu sevgiyle minneti Vâlâ Nurettin'e gönderdiği bir mektupta da vurgulamıştır. Akşam gazetesinde (9.4.1950) yayımlanan bu mektupta şunları yazmıştır:

«... Anneciğimin ve Samiye'nin nasıl ve ne halde olduklarını, üzüntülerini, kahırlarını düşünmek beni kahrediyor. Hayatımda benim yüzümden gülmeyen iki insan varsa onlardır. Ne anneme, ne kardeşime şu kadarcık faydam, iyiliğim dokunmadı. Her kara günümde, her müşkül anımda imdadıma ilk koşan ikisidir. Onlara mektup bile yazamıyorum. Teselli bile edemiyorum. Çünkü yalnız o ikisinden hep alıp ve yalnız o ikisine hiçbir şey veremedim...»

— Nâzım Hikmet'in Af Kanununun çıkarılması için değil de, sevdiği Münevver hanım kendisini ziyarete gelsin diye açlık grevine yattığı söylentisine ne dersiniz?

Nâzım Hikmet'in Af Kanununun çıkarılması için değil de sevdiği Münevver Berk'in kendisini ziyarete gelmesi için açlık grevine yattığı söylentisi ağır bir savdır. Nâzım Hikmet'e karşı şimdiye değin yapılmış karalamaların en çirkinlerinden biridir...

Yaptığım soruşturma ve araştırmalar Aziz Nesin'in benimsediği bu söylentinin gerçeğe uymadığını gösterdi:

— Samiye Yaltırım ile Müzehher Vâ-Nû, açlık grevinden önce de, açlık grevi sırasında da, açlık grevinden sonra da Münevver hanımın Nâzım Hikmet'i ziyaret ettiğini söylediler. Hatta, Samiye Yaltırım ağabeyisini Münevver hanımla ziyarete birlikte gittiklerini açıkladı.

— Mehmet Fuat, «Nâzım ile Piraye» adlı derlemesinde Münevver'in Samiye hanımla birlikte Nâzım Hikmet'i ziyarete geldiğini yazmıştır. (1975, s. 317).

— Celile hanım grevden önce, 18 Nisan 1950'de Müzehher Vâ-Nû'ya gönderdiği bir mektupta «Mimi'nin (Münevver'in) çocuğun (Nâzım'ın) yanında bulunuşuna sevindiğini» yazmıştır. (Nâzım Hikmet «Bursa Cezaevi'nden Vâ-Nû'lara Mektuplar», 1970, s. 247).

— Aydın Aydemir'in «Nâzım» adlı kitabında da Münevver hanımın, grevden sonra, Nâzım Hikmet'i görmeğe gittiğini ve ona çilek götürdüğü anlatılmıştır. (1970, s.362).

Aziz Nesin, bu yaşayan, güvenilir tanıklara ve belgelere başvurmamış, güvenilmez bir kişi olan ölü Kemal Tahir'in varsayımına yaslanmıştır. Bir hafta bile direnemeyip açlık grevini yarıda ve Nâzım Hikmet'i yalnız bırakan Kemal Tahir'in özel durumunu göz önünde tutmamıştır. Ayrıca, Nâzım Hikmet'in bir «yakın arkadaşı»nın Münevver hanımla ilişkisinden söz etmiş, fakat öğrendiğinde şairi «yıkan» bu olayın «hain» kahramanının adını açıklamamıştır.

— Nâzım Hikmet'i önemli kılan sanatsal, düşünsel, siyasal yanlarından çok onun kişisel bazı önemsiz yanlarını şişirerek anlatmak iyi bir davranış mıdır?

Genel olarak iyi bir davranış değildir. Ama özel olarak bazı ayrıksı durumlardan söz açmak yerinde olur: Eğer sergilenen kişisel yanlar Nâzım Hikmet'in eserlerini daha iyi anlamamıza, değerlendirmemize yardım ediyorlarsa, yararlıdırlar. Fakat bu çeşit bir yararları yoksa, o zaman, ya gereksizdirler yada zararlı... Çünkü, önemsiz kişisel yanların çoğunlukla öne alınması, Nâzım Hikmet'i önemli kılan sanatsal, düşünsel, siyasal yanların da çoğunlukla geriye itilmesine yol açar. Nitekim, Aziz Nesin'in yazılarında da çoğunlukla böyle olmuştur...

Aziz Nesin, önce Nâzım Hikmet'in biyoğrafisini yazmağa kalkışmış, fakat beceremiyerek bırakmıştır. Sonra, biyoğrafi için tuttuğu notları eklemelerle, gazetede yayımlamıştır. Bunlar, Aziz Nesin'in yazarlık düzeyine yakışmayan düzensiz, tutarsız, dağınık yazılardır. En kötüsü: Yanlış yorumlar ve haksız yargılarla doludurlar. Sanki [illegible] Aziz Nesin değil de, Nâzım Hikmet'i hem se[illegible], hem de kıskanan, giderek sureti haktan görün[illegible] onu yıpratmağa çalışan bir başkası yazmıştır. N[illegible] Hikmet karartılırsa kendisi belki daha iyi parlay[illegible]tır. Gerçi buna ihtiyacı yoktur, ama o bunu göre[illegible]mekte yahut yeterli bulamamaktadır. Nâzım Hikmet'i önemli kılan toplumsal, sanatsal, düşünsel, siyasal yanlarından çok, kişisel bazı yanlarını abartarak, hatta değiştirerek anlatmasının sebeplerinden biri budur sanıyorum.

— Nâzım Hikmet'le ilgili olup da bu sorular dışında kalan anlatmak istediğiniz bir şey var mı?

Aziz Nesin'in henüz tamamlanmamış yazı dizisinde takıldığım, eleştirmek istediğim daha bir sürü şey var. Bunları da, fırsat bulursam, ilerde bir yazı haline getirmek niyetindeyim. Ancak birini şimdiden açıklayabilirim.

— Aziz Nesin yanlış biliyor [illegible] Hikmet'in annesinin gözleri mavi değil [illegible]...